

NOVARTIS ΕΛΛΑΣ



NOVARTIS ΕΛΛΑΣ Α.Ε.Β.Ε. ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Χρηματοοικονομικές καταστάσεις σύμφωνα με τα
Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς
(ΔΠΧΑ) και Ετήσια Χρηματοοικονομική Έκθεση για
τη χρήση που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2022
(1 Ιανουαρίου 2022- 31 Δεκεμβρίου 2022) .

 NOVARTIS

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σελίδα
I. ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΥΝΟΛΙΚΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	3
II. ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ.....	4
III. ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	5
V. ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ	6
ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ.....	8
1. ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ.....	8
2. ΣΥΝΟΨΗ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ	8
2.1. Πλαίσιο κατάρτισης	8
2.1.1. Νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες	9
2.2. Συναλλαγματικές μετατροπές	12
2.3. Ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία.....	12
2.4. Απομείωση αξίας μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων.....	12
2.5. Χρηματοοικονομικά μέσα	13
2.6. Αποθέματα	15
2.7. Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις	15
2.8. Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	15
2.9. Μετοχικό κεφάλαιο	15
2.10. Εμπορικές υποχρεώσεις	15
2.11. Τρέχων και αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος	16
2.12. Παροχές στο προσωπικό.....	17
2.13. Άλλα έσοδα εκμετάλλευσης	18
2.14. Έσοδα από τόκους	18
2.15. Αναγνώριση εσόδων από συμβάσεις με πελάτες	18
2.16. Μισθώσεις	19
2.17. Μερίσματα	20
2.18. Ανακατάταξη κονδυλίων.....	20
2.19. Προβλέψεις για κινδύνους και έξοδα και ενδεχόμενες υποχρεώσεις/απαιτήσεις:	21
3. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ.....	21
3.1. Παράγοντες χρηματοοικονομικού κινδύνου	21
3.2. Προσδιορισμός των εύλογων αξιών.....	25
4. ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΚΡΙΣΕΙΣ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ.....	25
4.1. Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές.....	26
4.2. Σημαντικές λογιστικές κρίσεις στην εφαρμογή των λογιστικών πολιτικών	26
5. ΕΝΣΩΜΑΤΑ ΠΑΓΙΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ.....	28
6. ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΧΡΗΣΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ.....	29
7. ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ	30
8. ΠΕΛΑΤΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	30
9. ΤΑΜΕΙΑΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΚΑΙ ΙΣΟΔΥΝΑΜΑ	33
10. ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ	33
11. ΑΝΑΒΑΛΛΟΜΕΝΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ	34
12. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΠΑΡΟΧΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΛΟΓΩ ΕΞΟΔΟΥ ΑΠΟ ΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑ	36
13. ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	37
15. ΛΟΙΠΑ ΕΣΟΔΑ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ	38
16. ΈΞΟΔΑ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	38
17. ΠΑΡΟΧΕΣ ΣΕ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥΣ.....	39
18. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΞΟΔΑ/(ΕΞΟΔΑ) – ΚΑΘΑΡΑ.....	39
19. ΦΟΡΟΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ.....	39
20. ΠΩΛΗΣΕΙΣ.....	40
21. ΑΝΕΙΛΗΜΜΕΝΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	41
22. ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	41
23. ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΑ ΜΕΡΗ	42
24. ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΤΟΥ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ	42
ΕΚΘΕΣΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΟΡΚΩΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΛΟΓΙΣΤΗ.....	
ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ.....	

I. Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος

	Σημείωση	1/1/2022-31/12/2022	1/1/2021-31/12/2021
Πωλήσεις	20	252.642.609	282.573.502
Κόστος πωλήσεων	16	(195.893.608)	(220.609.841)
Μεικτό κέρδος		56.749.001	61.963.661
Έξοδα διάθεσης	16	(46.216.994)	(47.042.969)
Έξοδα διοίκησης	16	(10.433.411)	(12.519.315)
Λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης	15	6.767.431	7.080.426
Αποτελέσματα εκμετάλλευσης		6.866.026	9.481.802
Χρηματοοικονομικά έξοδα	18	(192.253)	(143.642)
Χρηματοοικονομικά έσοδα	18	25	471
Χρηματοοικονομικά έσοδα/(έξοδα) - καθαρά		(192.228)	(143.171)
Κέρδη / (Ζημιά) προ φόρων		6.673.798	9.338.631
Φόρος εισοδήματος	19	(2.229.774)	(3.817.781)
Φόροι και προσανξήσεις προηγούμενων χρήσεων/ επιστροφών φόρων	19	10.813.967	(21.696.201)
Καθαρά κέρδη χρήσης		15.257.991	(16.175.351)
Λοιπά συνολικά εισοδήματα:			
Στοιχεία τα οποία δεν θα μεταφερθούν μεταγενέστερα στα αποτελέσματα			
Αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές) προ φόρων	12	3.051.272	(402.609)
Φόρος εισοδήματος	12	(671.280)	29.096
Λοιπά συνολικά εισοδήματα χρήσης, μετά φόρων		2.379.992	(373.513)
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα χρήσης		17.637.983	(16.548.864)

Οι σημειώσεις στις σελίδες 8 έως 43 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

II. Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης

	Σημείωση	<u>31.12.2022</u>	<u>31.12.2021</u>
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό			
Ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία	5	3.975.218	4.136.171
Δικαιώματα χρήσης περιουσιακών στοιχείων	6	711.261	1.312.828
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	11	5.816.040	5.663.538
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	8	52.799	53.838
		10.555.317	11.166.375
Κυκλοφορούν ενεργητικό			
Αποθέματα	7	58.277.873	53.088.667
Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις	8	53.960.991	50.457.342
Απαιτήσεις από συνδεδεμένα μέρη	8	101.203.498	78.599.642
Τρέχουσες φορολογικές απαιτήσεις		6.346.465	-
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	9	38.160.002	31.180.747
		257.948.829	213.326.398
Σύνολο ενεργητικού		268.504.146	224.492.773
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ			
Μετοχικό κεφάλαιο	10	233.856.251	233.856.251
Αποθεματικό Υπέρ το Άρτιο	10	77.439.823	77.439.823
Τακτικό Αποθεματικό		3.637.977	3.637.977
Κέρδη εις νέον		(169.630.993)	(187.268.976)
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων		145.303.058	127.665.075
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ			
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις			
Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	12	9.636.609	12.831.728
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις από μισθώσεις	14	271.541	650.172
		9.908.150	13.481.900
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις			
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	13	112.844.519	75.676.261
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις από μισθώσεις	14	448.419	678.071
Τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις		-	6.991.465
		113.292.938	83.345.797
Σύνολο υποχρεώσεων		123.201.088	96.827.697
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων και υποχρεώσεων		268.504.146	224.492.773

Οι σημειώσεις στις σελίδες 8 έως 43 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

III. Κατάσταση μεταβολών ιδίων κεφαλαίων

	Σημ	Μετοχικό κεφάλαιο	Αποθεματικό Υπερ το άρτιο	Τακτικό Αποθεματικό	Κέρδη εις νέον	Σύνολο
1 Ιανουαρίου 2021		233.856.251	77.439.823	3.637.977	(170.720.112)	144.213.939
Καθαρά κέρδη χρήσης		-	-	-	(16.175.351)	(16.175.351)
Αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές) προ φόρων	12	-	-	-	(402.609)	(402.609)
Φόρος Εισοδήματος	19	-	-	-	29.096	29.096
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα χρήσης		-	-	-	(16.548.864)	(16.548.864)
31 Δεκεμβρίου 2021		233.856.251	77.439.823	3.637.977	(187.268.976)	127.665.075
1 Ιανουαρίου 2022		233.856.251	77.439.823	3.637.977	(187.268.976)	127.665.075
Καθαρά κέρδη/(ζημιές) χρήσης		-	-	-	15.257.991	15.257.991
Αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές) προ φόρων	12	-	-	-	3.051.272	3.051.272
Φόρος Εισοδήματος	19	-	-	-	(671.280)	(671.280)
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα χρήσης		-	-	-	17.637.983	17.637.983
31 Δεκεμβρίου 2022		233.856.251	77.439.823	3.637.977	(169.630.993)	145.303.058

Οι σημειώσεις στις σελίδες 8 έως 43 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Χρηματοοικονομικών καταστάσεων

V. Κατάσταση ταμειακών ροών

	<i>Σημείωση</i>	1.1.2022 έως 31.12.2022	1.1.2021 έως 31.12.2021
Κέρδη/ Ζημιές μετά φόρων		15.257.991	(16.175.351)
<u>Προσαρμογές για :</u>			
Φόρος εισοδήματος		(8.584.193)	25.513.982
Αποσβέσεις ενσώματων παγίων	5	323.129	342.387
Αποσβέσεις δικαιωμάτων χρήσης παγίων	6	740.573	820.201
Απομείωση πελατών		17.385	7.019
Απομείωση αποθέματος		2.410.518	(308.724)
Χρηματοοικονομικό κόστος – καθαρό	18	192.228	143.171
		10.357.631	35.856.668
Μεταβολές στο Κεφάλαιο κίνησης			
(Αύξηση) / μείωση αποθεμάτων		(7.599.724)	8.997.020
(Αύξηση) / μείωση Πελατών και στις λοιπών απαιτήσεων		(26.086.677)	(38.888.211)
Αύξηση / (μείωση) Προμηθευτών και λοιπών υποχρεώσεων		36.968.663	9.898.828
		3.282.262	(19.992.362)
Ταμειακές εισροές / (εκροές) από λειτουργικές δραστηριότητες		13.639.839	(9.649.676)
Καταβληθέντες τόκοι		(192.253)	(143.642)
Καταβληθέν φόρος εισοδήματος		(5.531.320)	(9.516.330)
Καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες		7.916.323	(19.309.650)
Ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες			
Αγορές ενσώματων παγίων περιουσιακών στοιχείων		(171.629)	(141.084)
Τόκοι που εισπράχθηκαν		25	471
Καθαρές ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες		(171.604)	(140.613)
Ταμειακές ροές από χρηματοοικονομικές δραστηριότητες			
Πληρωμές υποχρεώσεων απο μισθώσεις		(765.462)	(865.054)
Καθαρές ταμειακές ροές από χρηματοοικονομικές δραστηριότητες		(765.462)	(865.054)
Καθαρή (μείωση) / αύξηση στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα		6.979.256	(20.315.317)
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα στην αρχή της χρήσης		31.180.746	51.496.064
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα στο τέλος της χρήσης		38.160.002	31.180.747

Οι σημειώσεις στις σελίδες 8 έως 43 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Μεταμόρφωση, 17 Νοεμβρίου 2023

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΔΣ
ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Ο ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ ΚΑΙ REPORTING

Κων/νος Παπαγιάννης

Nicolas Thiriet

Νικόλαος Παπασταμούλος

Αρ. Ταυτότητας. ΑΜ569827

Αρ. Διαβ. 23ΗΗ26159

Αρ. Ταυτότητας. ΑΗ 554057
Αρ Αδείας Α Τάξης: 121691

Οι σημειώσεις στις σελίδες 8 έως 43 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Σημειώσεις επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

1. Γενικές πληροφορίες

Η Εταιρεία Novartis Ελλάς Α.Ε.Β.Ε. Ανώνυμη Εμπορική και Βιομηχανική Εταιρεία (η Novartis Ελλάς Α.Ε.Β.Ε. ή η «Εταιρεία») ιδρύθηκε στην Ελλάδα και εδρεύει στην Ελλάδα, 12ο χλμ Αθηνών Λαμίας, Μεταμόρφωσης Αττικής.

Η βασική δραστηριότητα της εταιρείας είναι η αντιπροσώπευση της αλλοδαπής εταιρείας NOVARTIS Pharma AG (μητρικής) στην Ελληνική αγορά σε σχέση με την εισαγωγή και εμπορία φαρμακευτικών προϊόντων αλλά και η παραγωγή φαρμακευτικών προϊόντων σε συνεργασία με άλλα νομικά πρόσωπα (ημεδαπά ή αλλοδαπά).

Η εταιρεία είναι θυγατρική της εταιρείας Novartis AG με έδρα την Ελβετία η οποία συντάσσει ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις που περιλαμβάνουν τα αποτελέσματα της Novartis Ελλάς Α.Ε.Β.Ε

Οι παρούσες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις αποτελούν τις όγδοες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις, οι οποίες έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ, αφού έως την 31 Δεκεμβρίου 2014 συντάσσονταν Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις σύμφωνα με τις Ελληνικές Γενικά Παραδεκτές Λογιστικές Αρχές («ΕΓΠΛΑ»). Η μετάβαση στα ΔΠΧΑ διενεργήθηκε ως αποτέλεσμα της αλλαγής του νομοθετικού πλαισίου σε σχέση με την κατάρτιση Χρηματοοικονομικών καταστάσεων των εταιρειών που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα.

Οι χρηματοοικονομικές αυτές καταστάσεις έχουν εγκριθεί προς δημοσίευση από το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας την 17^η Νοεμβρίου 2023 και τελούν υπό την έγκριση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των μετόχων.

2. Σύνοψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών

2.1. Πλαίσιο κατάρτισης

Οι παρούσες Χρηματοοικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί από την διοίκηση με βάση τις αρχές:

- 1) Της συνέχισης της δραστηριότητας (going concern)
- 2) Του ιστορικού κόστους

και είναι σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) και τις Διερμηνείες της Επιτροπής Διερμηνειών των ΔΠΧΑ, όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Το οικονομικό έτος 2022 η Εταιρεία κατάφερε να διατηρήσει τον κύκλο εργασιών και την λειτουργική κερδοφορία. Η υποχρέωση των φαρμακευτικών εταιρειών από τον θεσμοθετημένο μηχανισμό αυτόματης επιστροφής της υπέρβασης της φαρμακευτικής δαπάνης («clawback») καθώς και η σημαντική αύξηση των υποχρεωτικών εκπτώσεων («rebates») που προκύπτουν από την νομοθεσία καθιστούν το επιχειρηματικό περιβάλλον του κλάδου σημαντικά ασταθές και ευμετάβλητο. Η Εταιρεία συνεργάζεται με τις εταιρείες του ομίλου στο εξωτερικό, μέσω της επίτευξης συμφωνίας για παροχή σημαντικών εκπτώσεων προς ενίσχυση της λειτουργικής της κερδοφορίας και στα πλαίσια της γενικότερης υποστήριξης των δραστηριοτήτων της. Με βάση τα παραπάνω, η Διοίκηση εκτιμά ότι έχει διασφαλίσει την αρχή της συνέχισης της δραστηριότητας της Εταιρείας και ως εκ τούτου οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις έχουν καταρτισθεί σύμφωνα με τη λογιστική βάση της συνεχιζόμενης δραστηριότητας.

Μακροοικονομικό και λειτουργικό περιβάλλον στην Ελλάδα

Το 2023 παρατηρείται ανάκαμψη της οικονομικής δραστηριότητας στην Ελλάδα, καθώς το πραγματικό ΑΕΠ σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (European Economic Forecast, Summer 2023) προβλέπεται να αυξηθεί κατά 2,4% σε ετήσια βάση για το 2023, ενώ περαιτέρω άνοδος κατά 1,9% εκτιμάται για το 2024. Επιπλέον, η Τράπεζα της Ελλάδος αναθεώρησε προς τα κάτω τις προβλέψεις της για την άνοδο του ΑΕΠ το 2023, στο 2,2%, λόγω της αναμενόμενης κάμψης της οικονομικής δραστηριότητας στην ευρωζώνη και της εξομάλυνσης του ρυθμού αύξησης της ιδιωτικής κατανάλωσης. Ο Δείκτης Οικονομικού Κλίματος (ESI), ο οποίος αποτελεί πρόδρομο δείκτη της οικονομικής δραστηριότητας, σκαρφάλωσε στις 110,1 μονάδες τον Ιούνιο, από 108,2

μονάδες τον Μάιο, Στην άνοδο του δείκτη στην Ελλάδα συνέβαλε η ενίσχυση της εμπιστοσύνης σε όλους τους τομείς της οικονομίας, με εξαίρεση τον κατασκευαστικό, παραμένοντας πάνω από τον μέσο όρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (95,3 μονάδες).

Η Διοίκηση εκτιμά συνεχώς τον πιθανό αντίκτυπο τυχόν αλλαγών στο ευρύτερο οικονομικό περιβάλλον της έτσι ώστε να εξασφαλίσει ότι θα ληφθούν όλες οι απαραίτητες ενέργειες και τα μέτρα προκειμένου να ελαχιστοποιηθούν οι τυχόν επιπτώσεις στις δραστηριότητες της Εταιρείας.

Οι λογιστικές αρχές που περιγράφονται κατωτέρω έχουν εφαρμοστεί σε όλες τις περιόδους που παρουσιάζονται.

2.1.1. Νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες

A. Πρότυπα και Διερμηνείες υποχρεωτικά για την τρέχουσα οικονομική χρήση

Νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες:

Από την 1 Ιανουαρίου 2022, η Εταιρεία υιοθέτησε όλες τις αλλαγές στα ΔΠΧΑ όπως υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση (“ΕΕ”) που σχετίζονται με τις εργασίες τους. Η υιοθέτηση αυτή δεν έχει επιφέρει σημαντικές επιπτώσεις στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας.

Τα ακόλουθα νέα Πρότυπα, Διερμηνείες και τροποποιήσεις Προτύπων έχουν εκδοθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB), έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και η εφαρμογή τους είναι υποχρεωτική από την 01/01/2022 και μεταγενέστερα.

ΔΛΠ 16 (Τροποποίηση) «Ενσώματα πάγια – Έσοδα πριν από την προβλεπόμενη χρήση»

Οι τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 16 «Ενσώματα Πάγια» απαγορεύουν σε μία εταιρεία να αφαιρέσει από το κόστος των παγίων ποσά που έλαβε από την πώληση στοιχείων που παράγονται κατά τη διάρκεια προετοιμασίας των εν λόγω παγίων για να καταστούν έτοιμα προς χρήση. Αντιθέτως, η εταιρεία αναγνωρίζει τα εν λόγω έσοδα από πωλήσεις και τα σχετικά κόστη στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων.

ΔΛΠ 37 (Τροποποίηση) «Επαχθείς συμβάσεις – Κόστος εκπλήρωσης μιας σύμβασης»

Η τροποποίηση διευκρινίζει ότι «το κόστος εκπλήρωσης μιας σύμβασης» περιλαμβάνει το άμεσα σχετιζόμενο κόστος της εκπλήρωσης αυτής της σύμβασης και την κατανομή άλλων δαπανών που σχετίζονται άμεσα με την εκτέλεσή της. Η τροποποίηση διευκρινίζει επίσης ότι, προτού αναγνωριστεί χωριστή πρόβλεψη για επαχθή σύμβαση, μια οντότητα αναγνωρίζει τυχόν ζημιά απομείωσης στα περιουσιακά στοιχεία που χρησιμοποιήθηκαν για την εκπλήρωση της σύμβασης και όχι σε περιουσιακά στοιχεία που ήταν αφοσιωμένα μόνο στη συγκεκριμένη σύμβαση.

ΔΠΧΑ 3 (Τροποποίηση) «Αναφορά στο Εννοιολογικό Πλαίσιο»

Η τροποποίηση επικαιροποίησε το πρότυπο ώστε να αναφέρεται στο Εννοιολογικό Πλαίσιο για τη Χρηματοοικονομική Αναφορά που εκδόθηκε το 2018, όταν πρέπει να προσδιοριστεί τι συνιστά περιουσιακό στοιχείο ή υποχρέωση σε μία συνένωση επιχειρήσεων. Επιπλέον, προστέθηκε μια εξαίρεση για ορισμένους τύπους υποχρεώσεων και ενδεχόμενων υποχρεώσεων που αποκτήθηκαν σε μια συνένωση επιχειρήσεων. Τέλος, διευκρινίζεται ότι ο αποκτών δεν πρέπει να αναγνωρίζει ενδεχόμενα περιουσιακά στοιχεία, όπως ορίζονται στο ΔΛΠ 37, κατά την ημερομηνία απόκτησης.

Ετήσιες βελτιώσεις σε ΔΠΧΑ 2018–2020

ΔΠΧΑ 1 «Πρώτη Εφαρμογή των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς»

Η τροποποίηση επιτρέπει σε θυγατρική που μεταβαίνει στα ΔΠΧΑ μεταγενέστερα της μητρικής της να εφαρμόσει την παράγραφο Δ16(α) του ΔΠΧΑ 1 ώστε να επιμετρήσει σωρευτικές συναλλαγματικές διαφορές χρησιμοποιώντας τα ποσά που αναφέρθηκαν από τη μητρική της, τα οποία είναι βασισμένα στην ημερομηνία μετάβασης της μητρικής στα ΔΠΧΑ.

ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά μέσα»

Η τροποποίηση εξετάζει ποια έξοδα πρέπει να περιληφθούν στην αξιολόγηση του 10% για την αποαναγνώριση των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων. Σύμφωνα με την τροποποίηση, το κόστος ή οι αμοιβές που καταβάλλονται σε τρίτους δεν θα συμπεριληφθούν στην αξιολόγηση του 10%.

ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις»

Η τροποποίηση αφαίρεσε το παράδειγμα για πληρωμές από τον εκμισθωτή σχετικά με τις βελτιώσεις μισθωμένων παγίων στο επεξηγηματικό παράδειγμα 13 του προτύπου.

B. Πρότυπα και Διερμηνείες για περιόδους μετά την 31.12.2022

Τα ακόλουθα Νέα ΔΠΧΑ, Αναθεωρήσεις σε ΔΠΧΑ και Διερμηνείες έχουν εκδοθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (“ΣΔΛΠ”) αλλά δεν τέθηκαν σε ισχύ για ετήσιες περιόδους που αρχίζουν την 1 Ιανουαρίου 2022. Η Εταιρεία ερευνά την επίδραση των νέων προτύπων και τροποποιήσεων στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις και με βάση την ως τώρα εκτίμηση της Διοίκησης δεν αναμένεται να έχουν σημαντική επίδραση στις οικονομικές καταστάσεις κατά τη περίοδο εφαρμογής του.

Αυτά που σχετίζονται με τις εργασίες της Εταιρείας παρουσιάζονται πιο κάτω:

ΔΠΧΑ 17 «Ασφαλιστήρια συμβόλαια» και Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 17 (εφαρμόζονται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2023)

Τον Μάιο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση ενός νέου Προτύπου, του ΔΠΧΑ 17, το οποίο αντικαθιστά ένα ενδιάμεσο Πρότυπο, το ΔΠΧΑ 4. Σκοπός του έργου του IASB ήταν η ανάπτυξη ενός ενιαίου Προτύπου βασισμένου στις αρχές (principle-based standard) για τον λογιστικό χειρισμό όλων των τύπων ασφαλιστηρίων συμβολαίων, συμπεριλαμβανομένων και των συμβάσεων αντασφάλισης που κατέχει μια οντότητα. Ένα ενιαίο Πρότυπο βασισμένο στις αρχές θα ενισχύσει τη συγκρισιμότητα της χρηματοοικονομικής αναφοράς μεταξύ οικονομικών οντοτήτων, δικαιοδοσιών και κεφαλαιαγορών. Το ΔΠΧΑ 17 καθορίζει τις απαιτήσεις που θα πρέπει να εφαρμόζει μία οικονομική οντότητα στη χρηματοοικονομική πληροφόρηση που σχετίζεται με ασφαλιστήρια συμβόλαια που εκδίδει και συμβάσεις αντασφάλισης που κατέχει.

ΔΛΠ 1 (Τροποποιήσεις) «Παρουσίαση των Οικονομικών καταστάσεων» και Δεύτερη Δήλωση Πρακτικής ΔΠΧΑ «Γνωστοποίηση λογιστικών πολιτικών» (εφαρμόζονται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2023)

Τον Φεβρουάριο του 2021, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων που αφορούν στις γνωστοποιήσεις των λογιστικών πολιτικών. Σκοπός των τροποποιήσεων είναι να βελτιώσουν τις γνωστοποιήσεις των λογιστικών πολιτικών ώστε να παρέχουν πιο χρήσιμη πληροφόρηση στους επενδυτές και σε λοιπούς χρήστες των χρηματοοικονομικών καταστάσεων. Πιο συγκεκριμένα, οι τροποποιήσεις αυτές απαιτούν τη γνωστοποίηση πληροφοριών ως προς τις λογιστικές πολιτικές όταν αυτές είναι ουσιώδεις και

παρέχουν καθοδήγηση σχετικά με την έννοια του ουσιώδους όταν αυτή εφαρμόζεται σε γνωστοποιήσεις λογιστικών πολιτικών.

ΔΛΠ 8 (Τροποποιήσεις) «Λογιστικές πολιτικές, μεταβολές στις λογιστικές εκτιμήσεις και σφάλματα: Ορισμός των λογιστικών εκτιμήσεων» (εφαρμόζονται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2023)

Τον Φεβρουάριο του 2021, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων οι οποίες διευκρινίζουν το πώς θα πρέπει μία οντότητα να διακρίνει τις αλλαγές λογιστικής εκτίμησης και τις αλλαγές λογιστικής πολιτικής.

ΔΛΠ 12 (Τροποποιήσεις) «Αναβαλλόμενος φόρος που σχετίζεται με περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις που προκύπτουν από μία ενιαία συναλλαγή» (εφαρμόζονται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2023)

Τον Μάιο του 2021, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων στο ΔΛΠ 12 προκειμένου να προσδιορίσει πώς οι οικονομικές οντότητες θα πρέπει να χειρίζονται τον αναβαλλόμενο φόρο που προκύπτει από συναλλαγές όπως οι μισθώσεις και οι υποχρεώσεις αποδέσμευσης – συναλλαγές για τις οποίες οι οικονομικές οντότητες αναγνωρίζουν ταυτόχρονα μία απαίτηση και μία υποχρέωση. Σε συγκεκριμένες περιπτώσεις, οι οικονομικές οντότητες απαλλάσσονται από την αναγνώριση αναβαλλόμενου φόρου όταν αναγνωρίζουν απαιτήσεις ή υποχρεώσεις για πρώτη φορά. Οι τροποποιήσεις αποφασίζουν ότι η εν λόγω απαλλαγή δεν έχει εφαρμογή και οι οικονομικές οντότητες απαιτείται να αναγνωρίζουν αναβαλλόμενο φόρο στις συναλλαγές αυτές.

ΔΛΠ 1 (Τροποποίηση) «Ταξινόμηση υποχρεώσεων ως βραχυπρόθεσμες ή μακροπρόθεσμες» (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2024)

Τον Ιανουάριο του 2020, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων στο ΔΛΠ 1 που επηρεάζουν τις απαιτήσεις για την παρουσίαση των υποχρεώσεων. Συγκεκριμένα, οι τροποποιήσεις αποφασίζουν ένα από τα κριτήρια ταξινόμησης μιας υποχρέωσης ως μακροπρόθεσμη, την απαίτηση για μία οντότητα να έχει το δικαίωμα να αναβάλει τον διακανονισμό της υποχρέωσης για τουλάχιστον 12 μήνες μετά την περίοδο αναφοράς. Οι τροποποιήσεις περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων αποσαφήνιση ότι το δικαίωμα μίας οντότητας για αναβολή του διακανονισμού θα πρέπει να υφίσταται κατά την ημερομηνία αναφοράς και αποσαφήνιση ότι η ταξινόμηση της υποχρέωσης δεν επηρεάζεται από τις προθέσεις ή προσδοκίες της διοίκησης σχετικά με την εξάσκηση του δικαιώματος αναβολής του διακανονισμού. Επιπλέον, τον Ιούλιο του 2020, το IASB προέβη στην έκδοση μίας τροποποίησης προκειμένου να αποσαφηνίσει την ταξινόμηση δανειακών υποχρεώσεων που έχουν χρηματοοικονομικές ρήτρες και η οποία προβλέπει την αναβολή κατά ένα έτος της ημερομηνίας έναρξης ισχύος της αρχικώς εκδοθείσας τροποποίησης στο ΔΛΠ 1. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΠΧΑ 16 (Τροποποίηση) «Υποχρέωση Μίσθωσης σε Πώληση και Επαναμίσθωση» (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2024)

Η τροποποίηση διευκρινίζει πώς μια οικονομική οντότητα ως πωλητής-μισθωτής λογιστικοποιεί τις μεταβλητές πληρωμές μισθωμάτων που προκύπτουν σε συναλλαγές πώλησης και επαναμίσθωσης. Μια οικονομική οντότητα εφαρμόζει τις απαιτήσεις αναδρομικά σε συναλλαγές πώλησης και επαναμίσθωσης που συνήφθησαν μετά την ημερομηνία κατά την οποία η οικονομική οντότητα εφάρμοσε αρχικά το ΔΠΧΑ 16. Η τροποποίηση δεν έχει ακόμη υιοθετηθεί από την ΕΕ.

2.2. Συναλλαγματικές μετατροπές

(α) Λειτουργικό νόμισμα και νόμισμα παρουσίασης

Τα στοιχεία των Χρηματοοικονομικών καταστάσεων της Εταιρείας επιμετρούνται βάσει του νομίσματος του πρωτεύοντος οικονομικού περιβάλλοντος, στο οποίο η Εταιρεία λειτουργεί («λειτουργικό νόμισμα»). Οι Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις παρουσιάζονται σε Ευρώ, που είναι το λειτουργικό νόμισμα και το νόμισμα παρουσίασης της Εταιρείας.

(β) Συναλλαγές και υπόλοιπα

Οι συναλλαγές σε ξένα νομίσματα μετατρέπονται στο λειτουργικό νόμισμα με τις ισοτιμίες που ισχύουν κατά την ημερομηνία των συναλλαγών ή της αποτίμησης όταν τα στοιχεία επανεκτιμώνται. Κέρδη και ζημιές από συναλλαγματικές διαφορές οι οποίες προκύπτουν από την τακτοποίηση τέτοιων συναλλαγών και από τη μετατροπή των νομισματικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων που εκφράζονται σε ξένο νόμισμα με τις ισχύουσες ισοτιμίες κατά την ημερομηνία αναφοράς, καταχωρούνται στα αποτελέσματα.

2.3. Ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία

Τα ενσώματα πάγια στοιχεία περιλαμβάνουν: βελτιώσεις σε ακίνητα, μηχανολογικό εξοπλισμό, μεταφορικά μέσα, έπιπλα και λοιπό εξοπλισμό. Τα ενσώματα πάγια επιμετρούνται στο κόστος κτήσεως μείον συσσωρευμένες αποσβέσεις. Το κόστος κτήσεως περιλαμβάνει όλες τις δαπάνες που συνδέονται άμεσα με την απόκτηση των στοιχείων.

Μεταγενέστερες δαπάνες προστίθενται στη λογιστική αξία των ενσωμάτων παγίων ή καταχωρούνται ως ξεχωριστό πάγιο μόνον εάν αναμένεται να επιφέρουν μελλοντικά οικονομικά οφέλη στην Εταιρεία και το κόστος τους μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα. Η λογιστική αξία του μέρους του παγίου που αντικαθίσταται παύει να αναγνωρίζεται.

Το κόστος επισκευών και συντηρήσεων καταχωρείται στα αποτελέσματα της χρήσεως που πραγματοποιούνται.

Οι αποσβέσεις των ενσωμάτων παγίων υπολογίζονται με τη σταθερή μέθοδο στη διάρκεια της μέγιστης ωφέλιμης ζωής τους ως εξής:

▪ Βελτιώσεις σε ιδιόκτητα κτίρια	40 έτη
▪ Μηχανολογικός εξοπλισμός	3 έτη
▪ Μεταφορικά μέσα	3 έτη
▪ Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	5 έτη

Οι υπολειμματικές αξίες και οι ωφέλιμες ζωές των ενσωμάτων παγίων επανεξετάζονται και αναπροσαρμόζονται αν κριθεί απαραίτητο στο τέλος κάθε χρήσεως.

Η λογιστική αξία ενός ενσώματος παγίου περιουσιακού στοιχείου απομειώνεται στην ανακτήσιμη αξία του όταν η λογιστική του αξία υπερβαίνει την εκτιμώμενη ανακτήσιμη αξία του.

2.4. Απομείωση αξίας μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Τα πάγια περιουσιακά στοιχεία τα οποία αποσβένονται ελέγχονται για σκοπούς απομείωσης όταν γεγονότα ή αλλαγές στις συνθήκες υποδηλώνουν ότι η λογιστική αξία μπορεί να μην είναι ανακτήσιμη. Όταν η λογιστική αξία κάποιου περιουσιακού στοιχείου υπερβαίνει το ανακτήσιμο ποσό του, η αντίστοιχη ζημιά απομείωσής του καταχωρείται στα αποτελέσματα. Η ανακτήσιμη αξία προσδιορίζεται ως η μεγαλύτερη αξία μεταξύ της εύλογης αξίας μείον έξοδα πώλησης και της αξίας χρήσεως. Για τους σκοπούς προσδιορισμού της απομείωσης, τα περιουσιακά στοιχεία ομαδοποιούνται στο χαμηλότερο επίπεδο για το οποίο οι ταμειακές ροές δύναται να προσδιοριστούν ξεχωριστά (μονάδες δημιουργίας ταμειακών ροών). Οι απομειώσεις που έχουν αναγνωρισθεί σε προηγούμενες περιόδους σε μη χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία εξετάζονται σε κάθε ημερομηνία αναφοράς για τυχόν αναστροφή.

2.5. Χρηματοοικονομικά μέσα

Αρχική αναγνώριση και μεταγενέστερη επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Η κατάταξη των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων κατά την αρχική αναγνώριση βασίζεται στις συμβατικές ταμειακές ροές των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και στο επιχειρηματικό μοντέλο εντός του οποίου διακατέχεται το χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο.

Με εξαίρεση τις απαιτήσεις από πελάτες, η Εταιρεία αρχικά αποτιμά ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο στην εύλογη αξία του συν το κόστος συναλλαγής, στην περίπτωση ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου που δεν αποτιμάται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων. Τα κόστη συναλλαγής των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων εξοδοποιούνται. Οι απαιτήσεις από πελάτες αρχικά αποτιμώνται στην αξία συναλλαγής όπως ορίζεται από το ΔΠΧΑ 15.

Σύμφωνα με όσα ορίζει του ΔΠΧΑ 9, τα χρεόγραφα επιμετρούνται στη συνέχεια στο αποσβέσιμο κόστος, ή στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων, ή στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων χρήσης. Για να ταξινομηθεί και να αποτιμηθεί ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο στο αποσβέσιμο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων, πρέπει να δημιουργούνται ταμειακές ροές που αποτελούν «αποκλειστικά πληρωμές κεφαλαίου και τόκων» επί του ανεξόφλητου υπολοίπου κεφαλαίου. Η αξιολόγηση αυτή είναι γνωστή ως κριτήριο SPPI (“solely payments of principal and interest”) και γίνεται σε επίπεδο μεμονωμένου χρηματοοικονομικού μέσου.

Η ταξινόμηση και επιμέτρηση των χρεογράφων της Εταιρείας γίνεται ως εξής:

I. Χρεόγραφα στο αποσβέσιμο κόστος για τα χρεόγραφα τα οποία αποκτώνται στα πλαίσια ενός επιχειρηματικού μοντέλου, που σκοπό έχει τη διατήρησή τους ώστε να εισπραχθούν οι συμβατικές ταμειακές ροές, ενώ ταυτόχρονα πληρούν το κριτήριο SPPI. Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία αυτής της κατηγορίας αποτιμώνται μεταγενέστερα βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου (EIR) και υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης της αξίας τους. Οποιοδήποτε κέρδος ή ζημιά προκύπτει όταν το περιουσιακό στοιχείο παύει να αναγνωρίζεται, τροποποιείται ή απομειώνεται, αναγνωρίζεται αμέσως στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

II. Συμμετοχικοί τίτλοι στην εύλογη αξία μέσω της κατάστασης συνολικού εισοδήματος, χωρίς μεταφορά των κερδών ή ζημιών στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης κατά την απο-αναγνώριση τους. Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται μόνο οι συμμετοχικοί τίτλοι τους οποίους η Εταιρεία έχει την πρόθεση να κρατήσει στο προβλεπόμενο μέλλον και έχει αμετάκλητα αποφασίσει να τους ταξινομήσει κατά τον τρόπο αυτό στην αρχική αναγνώρισή τους ή στη μετάβαση στο ΔΠΧΑ 9. Οι συμμετοχικοί τίτλοι στην εύλογη αξία μέσω της κατάστασης συνολικού εισοδήματος δεν υπόκεινται σε απομείωση. Μερίσματα από τέτοιες επενδύσεις συνεχίζουν να αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων, εκτός αν αντιπροσωπεύουν ανάκτηση του κόστους της επένδυσης.

Για επενδύσεις οι οποίες διαπραγματεύονται σε ενεργό αγορά, η εύλογη αξία υπολογίζεται με βάση τις τιμές προσφοράς της αγοράς. Για επενδύσεις για τις οποίες δεν υπάρχει ενεργός αγορά, η εύλογη αξία προσδιορίζεται μέσω τεχνικών αποτίμησης, εκτός εάν το εύρος των ορθολογικών εκτιμήσεων της εύλογης αξίας είναι σημαντικά μεγάλο και οι πιθανότητες των διάφορων εκτιμήσεων δεν μπορούν εύλογα να αξιολογηθούν, οπότε δεν επιτρέπεται η αποτίμηση αυτών των επενδύσεων στην εύλογη αξία. Η αγορά ή πώληση χρηματοοικονομικών στοιχείων που απαιτούν την παράδοση των περιουσιακών στοιχείων μέσα σε ένα χρονικό πλαίσιο που προβλέπεται από κανονισμό ή παραδοχή της αγοράς, αναγνωρίζεται κατά την ημερομηνία διακανονισμού (δηλαδή την ημερομηνία που το περιουσιακό στοιχείο μεταφέρεται ή παραδίδεται στην Εταιρεία).

III. Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία τα οποία ταξινομούνται ως αποτιμώμενα στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία με τα κέρδη ή ζημιές από την αποτίμηση αυτών να αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Τα κέρδη και οι ζημιές που προκύπτουν από τις μεταβολές στην εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που ταξινομούνται στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων, αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων στη γραμμή «Λοιπά κέρδη / (ζημιές)».

Απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Η Εταιρεία αξιολογεί σε κάθε ημερομηνία κατάρτισης οικονομικών καταστάσεων τα δεδομένα αναφορικά με το κατά πόσον η αξία ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου ή μίας ομάδας χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων έχει απομειωθεί ως ακολούθως:

Η Εταιρεία αναγνωρίζει πρόβλεψη ζημιάς έναντι αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών για όλα τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που δεν αποτιμούνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων. Οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές υπολογίζονται σαν ποσοστό επί το υπόλοιπο των υφιστάμενων χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων ανά κατηγορία (απαιτήσεις από Δημόσιο, απαιτήσεις από ιδιωτικό τομέα κτλ) με βάση ιστορικά στοιχεία σχετιζόμενα με την α) ανακτησιμότητα των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων, β) την χρονική περίοδο της είσπραξη και γ) των αναγνωρισμένων παρελθουσών ζημιών που έχουν προκύψει από την μη είσπραξη αυτών.

Οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές αναγνωρίζονται σε δύο στάδια. Εάν ο πιστωτικός κίνδυνος ενός χρηματοοικονομικού μέσου δεν έχει αυξηθεί σημαντικά από την αρχική αναγνώριση, η οικονομική οντότητα επιμετρά την πρόβλεψη ζημιάς για το εν λόγω χρηματοοικονομικό μέσο σε ποσό ίσο με τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές των επόμενων 12 μηνών. Εάν ο πιστωτικός κίνδυνος του χρηματοοικονομικού μέσου έχει αυξηθεί σημαντικά από την αρχική αναγνώριση, η οικονομική οντότητα επιμετρά την πρόβλεψη ζημιάς για ένα χρηματοοικονομικό μέσο σε ποσό ίσο με τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ' όλη τη διάρκεια ζωής, ανεξάρτητα από το πότε προέκυψε η αθέτηση.

Αποαναγνώριση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο (ή ένα μέρος ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου ή μέρος μίας ομάδας παρόμοιων χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων) αποαναγνωρίζεται όταν:

- τα δικαιώματα για την εισροή ταμειακών πόρων έχουν εκπνεύσει,
- η Εταιρεία διατηρεί το δικαίωμα στην εισροή ταμειακών ροών από το συγκεκριμένο περιουσιακό στοιχείο αλλά έχει αναλάβει ταυτόχρονα την υποχρέωση να τα καταβάλλει σε τρίτους πλήρως χωρίς σημαντική καθυστέρηση, υπό τη μορφή μίας σύμβασης μεταβίβασης, ή
- η Εταιρεία έχει μεταβιβάσει το δικαίωμα εισροής ταμειακών ροών από το συγκεκριμένο περιουσιακό στοιχείο ενώ παράλληλα, είτε (α) έχει μεταβιβάσει ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη από αυτό είτε (β) δεν έχει μεταβιβάσει ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη, αλλά έχει μεταβιβάσει τον έλεγχο του συγκεκριμένου στοιχείου.

Όταν η Εταιρεία μεταβιβάζει τα δικαιώματα εισροής ταμειακών ροών από ένα περιουσιακό στοιχείο ή συνάπτει σύμβαση μεταβίβασης, αξιολογεί την έκταση κατά την οποία διατηρεί τους κινδύνους και τα οφέλη της κυριότητας του περιουσιακού στοιχείου. Όταν η Εταιρεία ούτε μεταβιβάζει ούτε διατηρεί ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη του μεταβιβασθέντος περιουσιακού στοιχείου και διατηρεί τον έλεγχο του συγκεκριμένου στοιχείου, τότε το στοιχείο αναγνωρίζεται στο βαθμό της συνεχιζόμενης συμμετοχής της Εταιρείας στο περιουσιακό στοιχείο αυτό. Στην περίπτωση αυτή, η Εταιρεία αναγνωρίζει παράλληλα και μια συνδεδεμένη υποχρέωση. Το μεταβιβασθέν περιουσιακό στοιχείο και η συνδεδεμένη υποχρέωση επιμετρώνται σε βάση που αντανακλά τα δικαιώματα και τις δεσμεύσεις που έχει διατηρήσει η Εταιρεία.

Η συνεχιζόμενη συμμετοχή που λαμβάνει τη μορφή της εγγύησης του μεταβιβασθέντος περιουσιακού στοιχείου αναγνωρίζεται στην χαμηλότερη αξία μεταξύ της λογιστικής αξίας του περιουσιακού στοιχείου και του μέγιστου ποσού του ληφθέντος ανταλλάγματος που η Εταιρεία θα μπορούσε να υποχρεωθεί να επιστρέψει.

Αρχική αναγνώριση και μεταγενέστερη επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων

Όλες οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις αρχικά αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους μείον το κόστος συναλλαγών, στην περίπτωση των δανείων και των πληρωτέων υποχρεώσεων.

Αποαναγνώριση χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων

Μια χρηματοοικονομική υποχρέωση διαγράφεται όταν η δέσμευση που απορρέει από την υποχρέωση, ακυρώνεται ή εκπνέει. Όταν μία υφιστάμενη χρηματοοικονομική υποχρέωση αντικαθίσταται από μία άλλη από τον ίδιο δανειστή αλλά με ουσιαστικά διαφορετικούς όρους, ή οι όροι μίας υφιστάμενης υποχρέωσης τροποποιούνται σημαντικά, αυτή η ανταλλαγή ή τροποποίηση αντιμετωπίζεται ως αποαναγνώριση της αρχικής υποχρέωσης και αναγνώριση μίας νέας υποχρέωσης. Η διαφορά στις αντίστοιχες λογιστικές αξίες αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Συμψηφισμός χρηματοοικονομικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων

Οι χρηματοοικονομικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται και το καθαρό ποσό απεικονίζεται στην κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης μόνο όταν η Εταιρεία έχει νομικά το δικαίωμα αυτό και προτίθεται να τα συμψηφίσει σε καθαρή βάση μεταξύ τους ή να απαιτήσει το περιουσιακό στοιχείο και να διακανονίσει την υποχρέωση ταυτόχρονα. Το νόμιμο δικαίωμα δεν πρέπει να εξαρτάται από μελλοντικά γεγονότα και πρέπει να μπορεί να εκτελεσθεί κατά τη συνήθη πορεία των εργασιών και σε περίπτωση αθέτησης, αφερεγγυότητας ή πτώχευσης της εταιρείας ή του αντισυμβαλλομένου.

2.6. Αποθέματα

Τα αποθέματα περιλαμβάνουν εμπορεύματα, έτοιμα και ημιτελή προϊόντα, πρώτες και βοηθητικές ύλες και αποτιμώνται στη χαμηλότερη αξία μεταξύ κόστους κτήσεως και καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας. Το κόστος προσδιορίζεται με τη μέθοδο του πρότυπου κόστους που ακολουθείται πάγια. Η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία εκτιμάται με βάση τις τρέχουσες τιμές πώλησης των αποθεμάτων στα πλαίσια της συνήθους δραστηριότητας αφαιρουμένων και των τυχόν εξόδων πώλησης.

2.7. Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις

Οι εμπορικές απαιτήσεις είναι τα ποσά που οφείλονται από τους πελάτες για προϊόντα που πουλήθηκαν ή υπηρεσίες που παρασχέθηκαν σε αυτούς κατά τις συνήθεις δραστηριότητες της Εταιρείας.

Οι απαιτήσεις από πελάτες καταχωρούνται αρχικά στην εύλογη αξία τους η οποία ορίζεται ως το ποσό τιμολόγησης μείον προσαρμογές για μειώσεις όπως εκπτώσεις και παρακρατήσεις και μεταγενέστερα αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος με την χρήση του πραγματικού επιτοκίου, αφαιρουμένων των προβλέψεων για ζημιές απομείωσης. Δεν αναγνωρίζεται απομείωση σε απαιτήσεις έναντι του δημοσίου για τις επιπτώσεις της διαχρονικής αξίας του χρήματος κατά την αρχική αναγνώριση, καθώς η εύλογη αξία αυτών των απαιτήσεων αναμένεται να τακτοποιηθεί εντός 60 ημερών από την τιμολόγηση. Προβλέψεις για ζημιές απομείωσης των απαιτήσεων έναντι του δημοσίου δεν αναγνωρίζονται εκτός και εάν η παρούσα αξία των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών διαφέρει σημαντικά από την λογιστική αξία των απαιτήσεων.

Η πρόβλεψη για επισφάλεια καθορίζεται όταν υπάρχει αντικειμενική ένδειξη πως η Εταιρεία δεν θα είναι σε θέση να εισπράξει τα ποσά σύμφωνα με τους συμβατικούς όρους. Για την επιμέτρηση αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών των εμπορικών απαιτήσεων ιδιωτικών πελατών οι προβλέψεις απομείωσης που διενεργούνται σε συλλογική βάση, προκύπτουν με βάση ιστορικά στοιχεία. Ενδείξεις σημαντικών οικονομικών δυσχερειών των πελατών εκτός του Δημοσίου, όπως πιθανότητα χρεοκοπίας ή οικονομικής αναδιοργάνωσης και αδυναμία εξόφλησης των υποχρεώσεών τους πέρα του συμβατικού ορίου (πέρα των 180 ημερών από τη λήξη προθεσμίας πληρωμής) συνιστούν λόγο για έλεγχο απομείωσης της απαίτησης. Για τις απαιτήσεις από το Ελληνικό Δημόσιο, η Εταιρεία για την πρόβλεψη απομείωσης λαμβάνει υπόψη την πιστοληπτική ικανότητα της χώρας. Το ποσό της πρόβλεψης είναι η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας της απαίτησης και της παρούσας αξίας των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών, προεξοφλημένων με το πραγματικό επιτόκιο, και επιβαρύνει τα «Έξοδα διοίκησης». Υπόλοιπα τα οποία δεν πρόκειται να εισπραχθούν διαγράφονται από τις απαιτήσεις και επιβαρύνουν τα «Έξοδα διοίκησης» ενώ η είσπραξη υπολοίπων που έχουν ήδη διαγραφεί ωφελούν την κατάσταση συνολικού εισοδήματος.

2.8. Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα περιλαμβάνουν τα μετρητά, τις καταθέσεις όψεως και άλλες βραχυπρόθεσμες επενδύσεις υψηλής ρευστότητας με λήξη μέχρι και τρεις μήνες. Στην κατάσταση ταμειακών ροών, τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα περιλαμβάνουν τις καταθέσεις όψεως.

2.9. Μετοχικό κεφάλαιο

Το μετοχικό κεφάλαιο περιλαμβάνει τις κοινές μετοχές της εταιρείας.

Άμεσα έξοδα για την έκδοση μετοχών, εμφανίζονται μετά την αφαίρεση του σχετικού φόρου εισοδήματος αφαιρετικά στα ίδια κεφάλαια.

Το κόστος κτήσης ιδίων μετοχών εμφανίζεται αφαιρετικά από τα ίδια κεφάλαια της Εταιρείας, μέχρι οι ίδιες μετοχές να πωληθούν, ακυρωθούν ή επανεκδοθούν. Κάθε κέρδος ή ζημία από πώληση ιδίων μετοχών καθαρό από άμεσα για την συναλλαγή λοιπά έξοδα και φόρους εμφανίζεται ως αποθεματικό στα ίδια κεφάλαια.

2.10. Εμπορικές υποχρεώσεις

Οι εμπορικές υποχρεώσεις περιλαμβάνουν τις υποχρεώσεις πληρωμής προϊόντων και υπηρεσιών που αποκτήθηκαν κατά τις συνήθεις δραστηριότητες της Εταιρείας από τους προμηθευτές. Οι εμπορικές υποχρεώσεις καταχωρούνται ως βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις όταν η πληρωμή τους πρέπει να πραγματοποιηθεί μέσα στον επόμενο χρόνο. Αν η πληρωμή τους μπορεί να γίνει και πέραν του έτους, τότε καταχωρούνται στις μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις.

Οι εμπορικές υποχρεώσεις αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία και αποτιμώνται μεταγενέστερα σύμφωνα με τη μέθοδο του αναπόσβεστου κόστους με τη χρήση του πραγματικού επιτοκίου.

2.11. Τρέχων και αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος

Η φορολογία της χρήσης περιλαμβάνει τρέχοντα φόρο και αναβαλλόμενο φόρο. Η φορολογία αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα εκτός εάν αφορά στοιχεία που αναγνωρίζονται στα λοιπά συνολικά εισοδήματα ή απευθείας στην καθαρή θέση. Σε αυτή την περίπτωση, ο φόρος επίσης αναγνωρίζεται στα λοιπά συνολικά εισοδήματα ή απευθείας στην καθαρή θέση αντίστοιχα.

Ο τρέχων φόρος υπολογίζεται σύμφωνα με τους φορολογικούς νόμους που έχουν θεσπιστεί ή ουσιαστικά θεσπιστεί κατά την ημερομηνία αναφοράς στην Ελλάδα. Η Διοίκηση αξιολογεί περιοδικά τις θέσεις στις φορολογικές δηλώσεις σχετικά με καταστάσεις όπου η φορολογική νομοθεσία υπόκειται σε ερμηνεία. Σχηματίζει προβλέψεις, όπου είναι απαραίτητο, σε σχέση με τα ποσά που αναμένονται να πληρωθούν στις φορολογικές αρχές. Οι σχετικές προβλέψεις περιλαμβάνουν και τις προσαυξήσεις που αναμένεται να πληρωθούν στις φορολογικές αρχές.

Ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος προκύπτει από τις προσωρινές διαφορές μεταξύ της φορολογικής βάσης και της λογιστικής αξίας των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις. Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος δε λογίζεται εάν προκύπτει από την αρχική αναγνώριση στοιχείου ενεργητικού ή παθητικού σε συναλλαγή, εκτός επιχειρηματικής συνένωσης, η οποία όταν έγινε η συναλλαγή δεν επηρέασε ούτε το λογιστικό ούτε το φορολογικό κέρδος ή ζημιά. Ο αναβαλλόμενος φόρος προσδιορίζεται με βάση τους φορολογικούς συντελεστές (και φορολογικούς νόμους) που έχουν θεσπιστεί ή ουσιαστικά θεσπιστεί κατά την ημερομηνία αναφοράς και αναμένεται να είναι σε ισχύ όταν η αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση θα ανακτηθεί ή η αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση θα τακτοποιηθεί.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται κατά την έκταση στην οποία θα υπάρξει μελλοντικό φορολογητέο κέρδος για τη χρησιμοποίηση της προσωρινής διαφοράς που δημιουργεί την αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται όταν υπάρχει νόμιμο εκτελεστό δικαίωμα να συμψηφίζονται οι τρέχουσες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις και όταν οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις σχετίζονται με φόρους εισοδήματος που επιβάλλονται από την ίδια φορολογική αρχή όταν υπάρχει η πρόθεση να τακτοποιηθούν τα υπόλοιπα σε καθαρή βάση.

2.12. Παροχές στο προσωπικό

Οι παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία περιλαμβάνουν τόσο προγράμματα καθορισμένων παροχών όσο και προγράμματα καθορισμένων εισφορών.

(α) Παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία

Η Εταιρεία έχει υποχρέωση σε πρόγραμμα καθορισμένων παροχών βάσει της ελληνικής νομοθεσίας που καθορίζει το ποσό της συνταξιοδοτικής παροχής που θα λάβει ένας εργαζόμενος κατά τη συνταξιοδότησή του, η οποία εξαρτάται από περισσότερους από έναν παράγοντες όπως η ηλικία, τα χρόνια προϋπηρεσίας και η αποζημίωση.

Η υποχρέωση που καταχωρείται στον ισολογισμό για το πρόγραμμα καθορισμένων παροχών είναι η παρούσα αξία της δέσμευσης για την καθορισμένη παροχή κατά την ημερομηνία αναφοράς μείον την εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος με βάση όσα προβλέπει η Ελληνική νομοθεσία και οι πολιτικές της εταιρείας. Η δέσμευση της καθορισμένης παροχής υπολογίζεται ετησίως από ανεξάρτητο αναλογιστή με τη χρήση της μεθόδου της προβεβλημένης πιστωτικής μονάδος. Η παρούσα αξία της δέσμευσης για την καθορισμένη παροχή υπολογίζεται με την προεξόφληση των αναμενόμενων μελλοντικών ταμειακών εκροών χρησιμοποιώντας επιτόκια υψηλής ποιότητας εταιρικών ομολόγων που εκφράζονται στο Ευρώ και που έχουν διάρκεια που προσεγγίζει τη διάρκεια της σχετικής συνταξιοδοτικής υποχρέωσης.

Το κόστος τρέχουσας απασχόλησης του προγράμματος καθορισμένων παροχών αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων εκτός από την περίπτωση που συμπεριλαμβάνεται στο κόστος ενός περιουσιακού στοιχείου. Το κόστος τρέχουσας απασχόλησης αντανακλά την αύξηση της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών που προέρχεται από την απασχόληση των εργαζομένων μέσα στη χρήση καθώς και μεταβολές λόγω περικοπών ή διακανονισμών.

Το κόστος προϋπηρεσίας καταχωρείται άμεσα στα αποτελέσματα.

Το καθαρό κόστος τόκων υπολογίζεται ως το καθαρό ποσό μεταξύ της υποχρέωσης για το πρόγραμμα καθορισμένων παροχών και της εύλογης αξίας των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος επί το επιτόκιο προεξόφλησης. Το κόστος αυτό συμπεριλαμβάνεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων στις παροχές σε εργαζομένους.

Τα αναλογιστικά κέρδη και ζημιές που προκύπτουν από εμπειρικές προσαρμογές και από αλλαγές σε αναλογιστικές υποθέσεις αναγνωρίζονται στα λοιπά συνολικά εισοδήματα στη χρήση που έχουν προκύψει.

Πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών είναι ένα πρόγραμμα, στο οποίο η Εταιρεία πληρώνει πάγιες εισφορές σε μία ξεχωριστή εταιρεία. Η Εταιρεία δεν έχει καμία νομική ή τεκμαίρομένη δέσμευση να πληρώσει επιπλέον εισφορές, αν τα επενδυμένα περιουσιακά στοιχεία είναι ανεπαρκή για να αντιμετωπίσουν τις αναμενόμενες παροχές για την υπηρεσία των εργαζομένων που αφορά την τρέχουσα περίοδο καθώς και προγενέστερες περιόδους.

Για τα προγράμματα καθορισμένων εισφορών, η Εταιρεία πληρώνει εισφορές σε δημόσια ή ιδιωτικά ασφαλιστικά ταμεία είτε υποχρεωτικά είτε συμβατικά είτε εθελοντικά. Μετά την πληρωμή των εισφορών δεν υφίσταται περαιτέρω δέσμευση για την εταιρεία. Οι εισφορές αναγνωρίζονται σαν κόστος παροχών σε εργαζομένους όταν αυτές καθίστανται πληρωτέες. Οι προπληρωμένες εισφορές αναγνωρίζονται σαν περιουσιακό στοιχείο κατά την έκταση που η προπληρωμή θα οδηγήσει σε μείωση μελλοντικών πληρωμών ή επιστροφή χρημάτων.

(β) Παροχές τερματισμού της απασχόλησης

Οι παροχές τερματισμού της απασχόλησης καθίστανται πληρωτέες όταν η Εταιρεία τερματίζει την απασχόληση πριν την κανονική ημερομηνία συνταξιοδότησης ή όταν ο εργαζόμενος δέχεται την εθελούσια αποχώρηση με αντάλλαγμα αυτές τις παροχές. Η Εταιρεία καταχωρεί αυτές τις παροχές το νωρίτερο από τις ακόλουθες ημερομηνίες: α) όταν η Εταιρεία δεν μπορεί πλέον να αποσύρει την προσφορά για αυτές τις παροχές και β) όταν η Εταιρεία αναγνωρίζει έξοδα από αναδιοργάνωση που είναι στο πλαίσιο εφαρμογής του ΔΛΠ 37 στα οποία περιλαμβάνεται η πληρωμή παροχών τερματισμού της απασχόλησης. Στην περίπτωση που γίνεται προσφορά για εθελούσια αποχώρηση, οι παροχές τερματισμού της αποχώρησης υπολογίζονται με βάση τον αριθμό των εργαζομένων που αναμένεται να αποδεχθούν την προσφορά. Παροχές τερματισμού της απασχόλησης που οφείλονται 12 μήνες μετά την ημερομηνία αναφοράς προεξοφλούνται.

(γ) Παροχή έκτακτων αμοιβών (Bonus)

Έκτακτες αμοιβές καταβάλλονται στο προσωπικό κατόπιν σχετικής απόφασης της Διοίκησης και βάση υπολογισμού τους είναι τα αποτελέσματα της εταιρείας και η απόδοση του προσωπικού. Η εταιρεία αναγνωρίζει υποχρέωση και έξοδο για έκτακτες αμοιβές όταν αυτές υπολογίζονται και εγκρίνονται από τη Διοίκηση της εταιρείας έως το τέλος της χρήσης.

(δ) Βραχυπρόθεσμες παροχές

Οι βραχυπρόθεσμες παροχές προς το προσωπικό σε χρήμα και σε είδος καταχωρούνται ως έξοδο όταν καθίστανται δεδουλευμένες.

2.13. Άλλα έσοδα εκμετάλλευσης

Το κονδύλι «Άλλα έσοδα εκμετάλλευσης» περιλαμβάνει έσοδα για παροχή υπηρεσιών και διαχειριστικά έξοδα που επαναχρεώνονται στον όμιλο και στους πελάτες. Τα έσοδα από παρεπόμενες υπηρεσίες λογίζονται στην περίοδο που παρέχονται οι υπηρεσίες, με βάση το στάδιο ολοκλήρωσης της παρεχόμενης υπηρεσίας σε σχέση με το σύνολο των παρεχόμενων υπηρεσιών.

2.14. Έσοδα από τόκους

Τα έσοδα από τόκους αναγνωρίζονται με τη χρήση του πραγματικού επιτοκίου. Όταν υπάρχει απομείωση των δανείων ή απαιτήσεων, η λογιστική αξία αυτών μειώνεται στο ανακτήσιμο ποσό τους το οποίο είναι η παρούσα αξία των αναμενόμενων μελλοντικών ταμειακών ροών προεξοφλουμένων με το αρχικό πραγματικό επιτόκιο. Στη συνέχεια λογίζονται έσοδα από τόκους με το ίδιο επιτόκιο (αρχικό πραγματικό επιτόκιο) επί της απομειωμένης (νέας λογιστικής) αξίας.

2.15. Αναγνώριση εσόδων από συμβάσεις με πελάτες

Τα έσοδα της Εταιρείας προέρχονται από την πώληση συνταγογραφούμενων φαρμάκων σε νοσοκομεία, ασφαλιστικούς οργανισμούς, φαρμακαποθήκες και φαρμακεία.

Η Εταιρεία αναγνωρίζει τα έσοδα, εξαιρουμένων τόκων και εσόδων από μερίσματα και άλλα συναφή έσοδα από χρηματοοικονομικά μέσα που αναγνωρίζονται σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 9, κατά τη μεταβίβαση των υποσχόμενων προϊόντων σε πελάτες σε ποσά που αντικατοπτρίζουν το αντάλλαγμα που αναμένεται να δικαιούται η Εταιρεία έναντι των εν λόγω προϊόντων με βάση τα παρακάτω:

Βήμα 1: Προσδιορισμός της πώλησης των αγαθών

Βήμα 2: Προσδιορισμός υποχρεώσεων που απορρέουν από την πώληση

Βήμα 3: Προσδιορισμός του τιμήματος συναλλαγής

Βήμα 4: Κατανομή του τιμήματος συναλλαγής που απορρέουν από την πώληση

Βήμα 5: Αναγνώριση εσόδου καθώς η οντότητα ικανοποιεί τις υποχρεώσεις της που απορρέουν από την πώληση.

Τα έσοδα αναγνωρίζονται, σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 15, στο ποσό, το οποίο η Εταιρεία αναμένει να δικαιούται ως αντάλλαγμα για τη μεταβίβαση των προϊόντων όταν ο πελάτης αποκτά τον έλεγχο των φαρμάκων, προσδιορίζοντας τον χρόνο της μεταβίβασης του ελέγχου – είτε σε δεδομένη χρονική στιγμή είτε σε βάθος χρόνου.

Έσοδο ορίζεται το ποσό το οποίο μία οντότητα αναμένει να δικαιούται ως αντάλλαγμα για τα αγαθά που μεταβίβασε σε έναν πελάτη, εκτός από τα ποσά που εισπράττονται για λογαριασμό τρίτων (φόρος προστιθέμενης αξίας, λοιποί φόροι επί των πωλήσεων). Τα έσοδα παρουσιάζονται αναιρουμένων των εμπορικών εκπτώσεων, των επιστροφών, όλων των νομοθετημένων εκπτώσεων (rebates) προς τους πελάτες δημοσίου και πληρωμής υπερβάσεων φαρμακευτικής δαπάνης (claw back) καθώς και παρακρατήσεων επί των εισπράξεων που εφαρμόζονται από δημόσια νοσοκομεία, ασφαλιστικούς οργανισμούς και λοιπούς δημοσίου φορείς.

Η Εταιρεία αναγνωρίζει έσοδα όταν ικανοποιεί την υποχρέωση εκτέλεσης μιας σύμβασης, μεταβιβάζοντας τα προϊόντα στον πελάτη που είναι η παράδοση στο πελάτη. Ο πελάτης αποκτά τον έλεγχο του προϊόντος, εάν έχει τη δυνατότητα να κατευθύνει τη χρήση του και να αντλεί όλα τα οικονομικά οφέλη από αυτό το προϊόν. Ο έλεγχος μεταβιβάζεται σε μία συγκεκριμένη χρονική στιγμή.

Προβλέψεις για εκπτώσεις που είναι νομοθετημένες καταχωρούνται αφαιρετικά των εσόδων κατά τον χρόνο αναγνώρισης των εσόδων με βάση ιστορικά δεδομένα και την ισχύουσα νομοθεσία. Πρόβλεψη για επιστροφές πωλήσεων αναγνωρίζονται όταν το ποσό θεωρείται σημαντικό. Η εταιρεία δεν έχει ιστορικό υψηλών επιστροφών και εξ αυτού συνάγεται ότι δεν αναμένονται σημαντικές επιστροφές από πωλήσεις της τρέχουσας και των προηγούμενων χρήσεων.

Η απαίτηση από τον πελάτη αναγνωρίζεται όταν υπάρχει άνευ προϋποθέσεων δικαίωμα να λάβει η οικονομική οντότητα το τίμημα για τις εκτελεσμένες υποχρεώσεις προς τον πελάτη.

Συμβατική υποχρέωση

Στις περιπτώσεις που η Εταιρεία λαμβάνουν τίμημα από τον πελάτη (προπληρωμή) πριν την εκτέλεση των υποχρεώσεων της πώλησης, αναγνωρίζεται η συμβατική υποχρέωση. Η συμβατική υποχρέωση από-αναγνωρίζεται όταν εκτελεστούν οι υποχρεώσεις της σύμβασης και το έσοδο καταγραφεί στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος.

Συμβατικό περιουσιακό στοιχείο

Στο τέλος της χρήσεως, η Εταιρεία αναγνωρίζει ένα συμβατικό περιουσιακό στοιχείο για δεδουλευμένα έσοδα που δεν έχουν τιμολογηθεί ακόμα στους πελάτες και το οποίο συμπεριλαμβάνεται στα Συμβατικά Περιουσιακά Στοιχεία στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης. Όταν εκδίδεται το σχετικό τιμολόγιο στους πελάτες, η Εταιρεία αναγνωρίζει σχετική απαίτηση, καθώς η έκδοση του τιμολογίου αποτελεί την στιγμή κατά την οποία το δικαίωμα της Εταιρείας σε αντάλλαγμα γίνεται ανεπιφύλακτο (εφόσον απαιτείται μόνο η πάροδος του χρόνου προκειμένου να καταστεί απαιτητή η πληρωμή του εν λόγω ανταλλάγματος). Το δικαίωμα της Εταιρείας γίνεται ανεπιφύλακτο μόλις εκδοθούν τα σχετικά τιμολόγια.

Η Εταιρεία αξιολογεί τα συμβατικά περιουσιακά στοιχεία για απομείωση σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 9.

2.16. Μισθώσεις

Η Εταιρεία ως μισθωτής

Αναγνώριση και αρχική επιμέτρηση δικαιώματος χρήσης στοιχείου του ενεργητικού

Κατά την ημερομηνία έναρξης μίας μισθωτικής περιόδου η Εταιρεία αναγνωρίζει ένα δικαίωμα χρήσης στοιχείου του ενεργητικού και μία υποχρέωση μίσθωσης προβαίνοντας σε επιμέτρηση του δικαιώματος χρήσης του στοιχείου του ενεργητικού στο κόστος.

Το κόστος του δικαιώματος χρήσης στοιχείου του ενεργητικού περιλαμβάνει το ποσό της αρχικής επιμέτρησης της υποχρέωσης μίσθωσης, τις τυχόν καταβολές μισθωμάτων που πραγματοποιήθηκαν πριν ή κατά την ημερομηνία έναρξης της μισθωτικής περιόδου, μειωμένες με τα κίνητρα μίσθωσης που εισπράχθηκαν, τα αρχικά άμεσα κόστη που βαρύνουν τον μισθωτή, και μία εκτίμηση των δαπανών που θα βαρύνουν την Εταιρεία κατά την αποσυναρμολόγηση και την απομάκρυνση του μισθωμένου στοιχείου του ενεργητικού, την αποκατάσταση του χώρου στον οποίον βρίσκεται το μισθωμένο στοιχείο του ενεργητικού ή την αποκατάσταση του στοιχείου του ενεργητικού όπως απαιτείται από τους όρους και τις προϋποθέσεις της μίσθωσης.

Αρχική επιμέτρηση της υποχρέωσης μίσθωσης

Κατά την ημερομηνία έναρξης της μισθωτικής περιόδου, η Εταιρεία επιμετρά την υποχρέωση μίσθωσης στην παρούσα αξία των ανεξόφλητων καταβολών μισθωμάτων κατά την ημερομηνία αυτήν. Όταν το τεκμαρτό επιτόκιο της μίσθωσης είναι εφικτό να προσδιοριστεί κατάλληλα, τότε οι καταβολές μισθωμάτων θα προεξοφλούνται χρησιμοποιώντας το επιτόκιο αυτό.

Κατά την ημερομηνία έναρξης της μισθωτικής περιόδου, οι καταβολές μισθωμάτων που περιλαμβάνονται στην επιμέτρηση της υποχρέωσης μίσθωσης συμπεριλαμβάνουν τις παρακάτω πληρωμές για το δικαίωμα χρήσης στοιχείου του ενεργητικού κατά τη διάρκεια της περιόδου μίσθωσης, εφόσον δεν έχουν καταβληθεί κατά την ημερομηνία έναρξης της μισθωτικής περιόδου:

(α) τις σταθερές καταβολές μείον τυχόν εισπρακτέα κίνητρα μίσθωσης,

(β) τις τυχόν μεταβλητές καταβολές μισθωμάτων που εξαρτώνται από τη μελλοντική μεταβολή δεικτών ή επιτοκίων, οι οποίες επιμετρώνται αρχικά χρησιμοποιώντας την τιμή του δείκτη ή του επιτοκίου κατά την ημερομηνία έναρξης της μισθωτικής περιόδου,

(γ) τα ποσά που αναμένεται να καταβάλλει η Εταιρεία ως εγγυήσεις υπολειμματικής αξίας,

(δ) την τιμή εξάσκησης του δικαιώματος αγοράς εφόσον είναι ουσιαστικά βέβαιο ότι η Εταιρεία θα εξασκήσει το δικαίωμα, και

(ε) τις καταβολές ποινών για τον τερματισμό της μίσθωσης, εάν η μισθωτική περίοδος αντανάκλα την εξάσκηση του δικαιώματος της Εταιρείας για τον τερματισμό της μίσθωσης.

Μεταγενέστερη επιμέτρηση

Μεταγενέστερη επιμέτρηση δικαιώματος χρήσης στοιχείου του ενεργητικού

Μετά την ημερομηνία έναρξης της μισθωτικής περιόδου, η Εταιρεία επιμετρά το δικαίωμα χρήσης στοιχείου του ενεργητικού με το μοντέλο του κόστους:

- (α) μείον τυχόν σωρευμένες αποσβέσεις και σωρευμένες ζημιές απομείωσης, και
- (β) προσαρμοσμένο για τυχόν μεταγενέστερη επιμέτρηση της υποχρέωσης μίσθωσης,

Η Εταιρεία εφαρμόζει τις απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 16 αναφορικά με την απόσβεση του δικαιώματος χρήσης στοιχείου του ενεργητικού, το οποίο και εξετάζει για τυχόν απομείωση.

Οι αποσβέσεις δικαιώματος χρήσης στοιχείου του ενεργητικού υπολογίζονται με τη σταθερή μέθοδο στη διάρκεια της μίσθωσής τους ως εξής:

- Κτίρια 9 έτη
- Μεταφορικά μέσα 3-5 έτη

Μεταγενέστερη επιμέτρηση της υποχρέωσης μίσθωσης

Μετά την ημερομηνία έναρξης της μισθωτικής περιόδου, η Εταιρεία επιμετρά την υποχρέωση μίσθωσης, ως ακολούθως:

- (α) αυξάνοντας την λογιστική αξία, προκειμένου να αντανakλά το χρηματοοικονομικό κόστος επί της υποχρέωσης μίσθωσης,
- (β) μειώνοντας την λογιστική αξία, προκειμένου να αντανakλά τα μισθώματα που έχουν καταβληθεί, και
- (γ) επιμετρώντας εκ νέου την λογιστική αξία, προκειμένου να αντανakλά τυχόν επανεκτίμηση ή τροποποίηση της μίσθωσης.

Το χρηματοοικονομικό κόστος μίας υποχρέωσης μίσθωσης κατανέμεται κατά τη διάρκεια της μισθωτικής περιόδου με τέτοιο τρόπο, ούτως ώστε να προκύπτει ένα σταθερό περιοδικό επιτόκιο επί του ανεξόφλητου υπολοίπου της υποχρέωσης.

Μετά την ημερομηνία έναρξης της μισθωτικής περιόδου, η Εταιρεία αναγνωρίζει στα κέρδη ή στις ζημιές (με εξαίρεση την περίπτωση που οι δαπάνες περιλαμβάνονται στην λογιστική αξία ενός άλλου στοιχείου του ενεργητικού για το οποίο εφαρμόζονται άλλα σχετικά Πρότυπα) και τα δύο παρακάτω στοιχεία:

- (α) το χρηματοοικονομικό κόστος επί της υποχρέωσης μίσθωσης, και
- (β) τις μεταβλητές καταβολές μισθωμάτων που δεν περιλαμβάνονται στην επιμέτρηση της υποχρέωσης μίσθωσης κατά την περίοδο που λαμβάνει χώρα το γεγονός που ενεργοποιεί τις εν λόγω καταβολές.

2.17. Μερίσματα

Τα μερίσματα αναγνωρίζονται στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις του έτους που εγκρίνονται από τους μετόχους της εταιρείας. Η εταιρεία κατά την παρούσα χρήση δεν θα προχωρήσει σε διανομή μερισμάτων.

2.18. Ανακατάταξη κονδυλίων

Τα κονδύλια των χρηματοοικονομικών καταστάσεων για προηγούμενες περιόδους αναφοράς, αναπροσαρμόζονται προκειμένου να καταστούν ομοειδή και συγκρίσιμα με εκείνα της παρούσας χρήσης. Στα συγκριτικά στοιχεία της χρήσης που έληξε τη 31.12.2021 δεν πραγματοποιήθηκαν ανακατατάξεις κονδυλίων.

2.19. Προβλέψεις για κινδύνους και έξοδα και ενδεχόμενες υποχρεώσεις/απαιτήσεις:

Προβλέψεις για κινδύνους και έξοδα αναγνωρίζονται όταν η Εταιρεία έχει μια παρούσα νομική ή τεκμαιρόμενη δέσμευση ως αποτέλεσμα γεγονότων του παρελθόντος, και είναι πιθανή μια εκροή πόρων που ενσωματώνουν οικονομικά οφέλη και το ποσό της σχετικής δέσμευσης μπορεί να εκτιμηθεί με αξιοπιστία. Οι προβλέψεις επισκοπούνται κατά την ημερομηνία σύνταξης κάθε ισολογισμού και προσαρμόζονται προκειμένου να αντανακλούν την παρούσα αξία της δαπάνης που αναμένεται να απαιτηθεί για τη διευθέτηση της υποχρέωσης.

Οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις δεν καταχωρούνται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις αλλά γνωστοποιούνται, εκτός και αν η πιθανότητα για εκροή πόρων που ενσωματώνουν οικονομικά οφέλη είναι ελάχιστη. Οι ενδεχόμενες απαιτήσεις δεν καταχωρούνται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις, αλλά γνωστοποιούνται εφόσον η εισροή οικονομικών ωφελειών είναι πιθανή.

3. Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου

3.1. Παράγοντες χρηματοοικονομικού κινδύνου

Η Εταιρεία λόγω της δραστηριότητάς της εκτίθεται σε χρηματοοικονομικούς κινδύνους όπως κίνδυνο αγοράς (κίνδυνο εύλογης αξίας από μεταβολές επιτοκίων και κίνδυνο ταμειακών ροών), πιστωτικό κίνδυνο και κίνδυνο ρευστότητας. Η πολιτική που εφαρμόζει η εταιρεία στην διαχείριση των κινδύνων επικεντρώνεται στην αδυναμία πρόβλεψης του χρόνου είσπραξης των πωλήσεων προς το δημόσιο καθώς και στην αβεβαιότητα του ύψους της αυτόματης επιστροφής υπέρβασης φαρμακευτικής δαπάνης από τις φαρμακευτικές εταιρείες προς τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. όπως θεσπίστηκε με τον νόμο 4052/1.3.2012 και ισχύει. Η εταιρεία επιδιώκει να ελαχιστοποιήσει τις πιθανές συνέπειες των παραπάνω στην ρευστότητα και στα αποτελέσματα της.

Η διαχείριση των κινδύνων πραγματοποιείται από τη Διοίκηση της Εταιρείας. Η Διοίκηση της Εταιρείας προσδιορίζει, αξιολογεί και λαμβάνει μέτρα με σκοπό την αντιστάθμιση όλων των χρηματοοικονομικών κινδύνων.

(α) Κίνδυνος αγοράς

Συναλλαγματικός κίνδυνος

Η Εταιρεία δεν αντιμετωπίζει συναλλαγματικό κίνδυνο, καθώς το σύνολο των συναλλαγών της είναι σε Ευρώ.

Κίνδυνος τιμής

Η Εταιρεία δεν εκτίθεται σε κίνδυνο τιμών.

Κίνδυνος ταμειακών ροών και κίνδυνος μεταβολών εύλογης αξίας λόγω μεταβολών των επιτοκίων

Η Εταιρεία δεν αντιμετωπίζει σημαντικό κίνδυνο επιτοκίων καθώς δεν διαθέτει σημαντικά τοκοφόρα κονδύλια ενεργητικού ή χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων.

(β) Πιστωτικός κίνδυνος

Ο πιστωτικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος που προκαλεί ένα συμβαλλόμενο μέρος που συμμετέχει σε ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο σε ένα αντισυμβαλλόμενο μέρος μέσω της μη εκπλήρωσης μιας υποχρέωσής του. Ο πιστωτικός κίνδυνος προκύπτει από τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα που διακρατούνται στις τράπεζες και τις εμπορικές απαιτήσεις.

Η Εταιρεία δεν υπόκειται σε σημαντικό επίπεδο πιστωτικού κινδύνου, καθώς τα ταμειακά διαθέσιμα διατηρούνται κατά 95% (2021: 92%) σε μια και μόνο τράπεζα με υψηλή πιστοληπτική ικανότητα, όπως φαίνεται στον παρακάτω πίνακα:

Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα/ Moody's	31.12.2022	31.12.2021
A+	36.442.474	28.736.830
B+	1.602.375	2.212.086
BB-	35.482	230.851
B	79.671	980
Σύνολο	38.160.002	31.180.747

Οι πωλήσεις προς το Δημόσιο αποτελούν το 50% των εσόδων από πωλήσεις για το έτος 2022 (2021: 54%). Η εταιρεία εφαρμόζει πολιτικές με σκοπό να εξασφαλίσει ότι οι πωλήσεις πραγματοποιούνται με πελάτες που χαρακτηρίζονται από το κατάλληλο πιστοληπτικό ιστορικό. Η διοίκηση παρακολουθεί τακτικά την χρονολογική κατάταξη των εκκρεμών απαιτήσεων.

Η Εταιρεία διαχειρίζεται αποτελεσματικά το επίπεδο του πιστωτικού κινδύνου στον οποίο υπόκειται θέτοντας όρια στην έκθεσή της σε μεμονωμένα αντισυμβαλλόμενα μέρη και μέσω κάλυψης του πιστωτικού κινδύνου. Οι εν λόγω κίνδυνοι επανεξετάζονται περιοδικά και η Εταιρεία παρακολουθεί την πιστοληπτική ποιότητα των εμπορικών της απαιτήσεων σε συνεχή βάση. Τα υπόλοιπα των ταμειακών διαθέσιμων διατηρούνται σε πιστωτικά ιδρύματα εγκεκριμένα από τη μητρική που φέρουν αποδεκτή πιστωτική αξιολόγηση.

Οι απαιτήσεις από πελάτες αναλύονται ως ακολούθως, όσον αφορά τον πιστωτικό κίνδυνο:

Κατάταξη πιστωτικού κινδύνου	31.12.2022	31.12.2021
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που δεν είναι σε καθυστέρηση και δεν πληρούν τις συνθήκες διαγραφής	90.751.048	65.439.043
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που είναι σε καθυστέρηση και δεν πληρούν τις συνθήκες διαγραφής	5.861.979	3.881.790
Απομειωμένα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού	3.268.113	3.288.940
Προβλέψεις	(3.268.113)	(3.288.940)
Σύνολο Πελατών	96.613.027	69.320.833

Σημείωση: Το ποσό των προβλέψεων κρίνεται επαρκές, καθώς μέρος των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων της Εταιρείας, καλύπτεται από ασφάλιση πιστωτικού κινδύνου που έχει συναφθεί με ασφαλιστικές εταιρείες του εξωτερικού. Η φερεγγυότητα για το σύνολο των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων προκύπτει από εξωτερικές πιστωτικές αξιολογήσεις, όπως αυτές παρέχονται από συνεργαζόμενες εξειδικευμένες εταιρείες:

31 Δεκεμβρίου 2022	Σύνολο	B1-C2	D1-NT	Ελληνικό Δημόσιο (CCC)	Χωρίς Αξιολόγηση
Απαιτήσεις από Πελάτες	99.881.140	25.448.592	13.734.254	50.778.510	9.919.784

31 Δεκεμβρίου 2021	Σύνολο	B1-C2	D1-NT	Ελληνικό Δημόσιο (CCC)	Χωρίς Αξιολόγηση
Απαιτήσεις από Πελάτες	72.609.774	20.071.544	17.799.668	25.624.639	9.113.923

Σημείωση: Η ανάλυση της φερεγγυότητας των απαιτήσεων πελατών αφορά στο αρχικό ποσό Απαιτήσεων από πελάτες πριν την αφαίρεση της πρόβλεψης απομείωσης του καθώς και του συμψηφισμού του με υποχρεώσεις για Rebates και Clawback ύψους Ευρώ 49.312.348 (2021: Ευρώ 24.419.447).

Στην κατηγορία A1-A2 αξιολογούνται πελάτες με πολύ χαμηλό βαθμό πιστωτικού κινδύνου, στην κατηγορία B1-C2 οι πελάτες με χαμηλό έως και μέτριο βαθμό πιστωτικού κινδύνου και στην κατηγορία D1-NT όλοι οι πελάτες με υψηλό και πολύ υψηλό βαθμό πιστωτικού κινδύνου. Για την τελευταία κατηγορία η Εταιρεία αξιολογεί διαρκώς την πιστωτική της πολιτική και έχει σχηματίσει επαρκή πρόβλεψη επισφαλών απαιτήσεων.

Για πελάτες με ανοιχτό ποσό πιστώσεων που ανερχόταν σε Ευρώ 9.919.784 στις 31/12/2022 (2021: 9.113.923) δεν έχει διενεργηθεί αξιολόγηση από εξωτερικές εξειδικευμένες εταιρείες. Από το σύνολο των Ευρώ 9.919.784 το ποσό των Ευρώ 6.725.964 έχει εισπραχθεί μέχρι την σύνταξη των Χρηματοοικονομικών καταστάσεων της Εταιρείας και θεωρείται η κατάταξη του στην κατηγορία B1-C2 ενώ το υπόλοιπο ποσό που δεν έχει εισπραχθεί Ευρώ 3.193.820 θεωρείται στην κατηγορία D1-NT.

(γ) Κίνδυνος ρευστότητας

Η συνετή διαχείριση του κινδύνου ρευστότητας υποδεικνύει τη διατήρηση επαρκών ταμειακών διαθεσίμων, την διαθεσιμότητα χρηματοδότησης μέσω ενός ικανού ποσού εξασφαλισμένων πιστωτικών διευκολύνσεων και την ικανότητα για κλείσιμο των θέσεων στην αγορά. Οι συμβατικές υποχρεώσεις τις εταιρείες είναι πληρωτέες σε διάστημα μικρότερο του ενός έτους και αφορούν σε συναλλαγές με την μητρική εταιρεία. Η ρευστότητα της Εταιρείας παρακολουθείται σε συνεχή βάση από τη διοίκηση. Η λήξη των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων χρησιμοποιείται από την ανώτερη διοίκηση για τη διαχείριση του κινδύνου ρευστότητας. Επιπλέον η εταιρεία διατηρεί εξασφαλισμένες τραπεζικές πιστώσεις προς χρήση με εγγύηση της μητρικής εταιρείας. Η εταιρεία διατηρεί για την κάλυψη των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεών της λογαριασμό με όριο υπερανάληψης Ευρώ 10 εκ. στην τράπεζα CitiBank.

(δ) Κίνδυνος οικονομικής συγκυρίας

Κίνδυνοι μακροοικονομικού περιβάλλοντος

Η Εταιρεία έχει αξιολογήσει τις τυχόν επιπτώσεις που μπορεί να υπάρξουν στην διαχείριση των χρηματοοικονομικών κινδύνων λόγω των μακροοικονομικών συνθηκών στις αγορές που δραστηριοποιείται.

Το μακροοικονομικό και χρηματοοικονομικό περιβάλλον στην Ελλάδα εμφανίζεται σταθεροποιημένο, ωστόσο η τρέχουσα ενεργειακή κρίση και το ασταθές μακροοικονομικό περιβάλλον εξακολουθούν να επιτείνουν την αβεβαιότητα. Η Διοίκηση εκτιμά συνεχώς τον πιθανό αντίκτυπο τυχόν αλλαγών στο μακροοικονομικό και χρηματοπιστωτικό περιβάλλον στην Ελλάδα, έτσι ώστε να εξασφαλίσει ότι θα ληφθούν όλες οι απαραίτητες ενέργειες και μέτρα, προκειμένου να ελαχιστοποιηθούν οι τυχόν επιπτώσεις στις δραστηριότητες της Εταιρείας.

Η Διοίκηση έχει καταλήξει στο συμπέρασμα ότι δεν απαιτούνται σημαντικές πρόσθετες προβλέψεις απομείωσης των χρηματοοικονομικών και μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων της Εταιρείας κατά την 31η Δεκεμβρίου 2022.

Επιδράσεις της ενεργειακής κρίσης

Η παγκόσμια ενεργειακή κρίση που ξεκίνησε το 2021 χαρακτηρίζεται από τη συνεχιζόμενη έλλειψη ενέργειας σε όλον τον κόσμο, αλλά και την αλματώδη αύξηση των τιμών της, επηρεάζοντας χώρες της Ευρώπης και της Ασίας.

Η Ελλάδα αντιμετωπίζει σημαντική αύξηση στις τιμές σε όλες της μορφές της ενέργειας. Η Εταιρεία δεν επηρεάστηκε σε σημαντικό βαθμό από την ενεργειακή κρίση το 2022.

Ωστόσο, η Διοίκηση παρακολουθεί σε συνεχή βάση τις εξελίξεις και είναι έτοιμη να πάρει όλα τα απαραίτητα μέτρα όταν χρειαστεί.

Δυνητικές επιδράσεις της Ουκρανικής / Ρωσικής κρίσης

Η Εταιρεία δεν δραστηριοποιείται στις πληττόμενες αγορές, ούτε έχει μεγάλη έκθεση σε εμπορεύματα που έχουν επηρεαστεί από τη ρωσική εισβολή στην Ουκρανία (όπως είναι η ενέργεια ή η γεωργία) και συνεπώς δεν έχουν επηρεασθεί εξ αυτού του λόγου τα οικονομικά μεγέθη της. Σε κάθε περίπτωση, επειδή πρόκειται για ένα γεγονός εν εξελίξει, η Διοίκηση παρακολουθεί τις εξελίξεις και είναι έτοιμη να λάβει τα απαιτούμενα μέτρα, εφόσον αυτό απαιτηθεί.

Διαχείριση κεφαλαίου

Οι στόχοι της Εταιρείας όσον αφορά τη διαχείριση του κεφαλαίου είναι να διασφαλίσει την ικανότητα της Εταιρείας να παραμένει σε συνεχιζόμενη δραστηριότητα με σκοπό να παράγει κέρδη για τους μετόχους και οφέλη για τα υπόλοιπα ενδιαφερόμενα μέρη και να διατηρήσει τη βέλτιστη κεφαλαιακή δομή ώστε να μειώσει το κόστος του κεφαλαίου.

Προκειμένου να διατηρήσει ή να προσαρμόσει την κεφαλαιακή δομή, η Εταιρεία μπορεί να προσαρμόσει το ποσό των μερισμάτων που καταβάλλονται στους μετόχους, να επιστρέψει κεφάλαιο στους μετόχους ή να εκδώσει νέες μετοχές.

3.2. Προσδιορισμός των εύλογων αξιών

Δεν υπάρχουν χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις που να επιμετρούνται στην εύλογη αξία την 31 Δεκεμβρίου 2022.

4. Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και κρίσεις της Διοίκησης

Οι εκτιμήσεις και οι κρίσεις της διοίκησης επανεξετάζονται διαρκώς και βασίζονται σε ιστορικά δεδομένα και προσδοκίες για μελλοντικά γεγονότα, που κρίνονται εύλογες σύμφωνα με τα ισχύοντα.

4.1. Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές

Η Εταιρεία προβαίνει σε εκτιμήσεις και παραδοχές σχετικά με την εξέλιξη των μελλοντικών γεγονότων. Οι προκύπτουσες λογιστικές εκτιμήσεις, εξ ορισμού, σπανίως ισούνται με τα σχετικά πραγματικά αποτελέσματα. Οι εκτιμήσεις και παραδοχές που ενέχουν σημαντικό κίνδυνο να προκαλέσουν ουσιώδεις προσαρμογές στις λογιστικές αξίες των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων στους επόμενους 12 μήνες αφορούν φόρο εισοδήματος.

Για τον προσδιορισμό της πρόβλεψης για φόρο εισοδήματος απαιτείται να ασκηθεί κρίση από τη Διοίκηση. Υπάρχουν πολλές συναλλαγές και υπολογισμοί για τους οποίους ο τελικός προσδιορισμός του φόρου είναι αβέβαιος. Η Εταιρεία αναγνωρίζει προβλέψεις για αναμενόμενους φορολογικούς ελέγχους βασισμένη σε εκτιμήσεις σχετικά με το κατά πόσον θα επιβληθούν πρόσθετες φορολογικές επιβαρύνσεις. Εάν το τελικό αποτέλεσμα της φορολογικής εκκαθάρισης ή του φορολογικού ελέγχου είναι διαφορετικό από την πρόβλεψη που είχε αρχικά αναγνωρισθεί, η διαφορά θα επηρεάσει τον φόρο εισοδήματος και την πρόβλεψη για αναβαλλόμενη φορολογία της χρήσης.

4.2. Σημαντικές λογιστικές κρίσεις στην εφαρμογή των λογιστικών πολιτικών

- Αναγνώριση εσόδων

Η Εταιρεία πραγματοποιεί προβλέψεις για Rebate και Clawback, καθώς και για Rebate από τη συμμετοχή της σε διαπραγματεύσεις με το Υπουργείο Υγείας στα πλαίσια των κλειστών προϋπολογισμών. Αυτά γίνονται σύμφωνα με τις ισχύουσες κάθε φορά Υπουργικές Αποφάσεις, οι οποίες μειώνουν τις τιμολογηθείσες πωλήσεις προς το Δημόσιο Τομέα. Τα ποσοστά υπολογισμού των προβλέψεων αναπροσαρμόζονται κάθε τρίμηνο για τα Rebate και κάθε εξάμηνο για το Clawback σύμφωνα με τα πραγματικά ποσοστά που καταλογίζονται από τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. και το Υπουργείο Υγείας.

Η σχετική πρόβλεψη για τις αναμενόμενες εκπτώσεις, εισφορές, παρακρατήσεις και επιστροφές που δεν έχει τιμολογηθεί ως την έγκριση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων ανέρχεται σε περίπου 2.600.597 Ευρώ (2021: 7.643.519 Ευρώ) Ευρώ και διενεργείται κατά την στιγμή της πώλησης βάσει των πληροφοριών που είναι διαθέσιμες στην διοίκηση της εταιρείας και ως εκ τούτου δύναται να μεταβληθεί σε μεταγενέστερο χρονικό διάστημα.

- Φορολογία εισοδήματος

Η εταιρεία υπόκειται σε φορολογία εισοδήματος στην Ελλάδα. Εκτιμήσεις χρησιμοποιούνται σε σημαντικό βαθμό για τον προσδιορισμό της πρόβλεψης για τον φόρο εισοδήματος. Υπάρχουν κάποιες συναλλαγές και υπολογισμοί για τους οποίους ο προσδιορισμός του τελικού φόρου δεν είναι βέβαιος κατά την διάρκεια των κανονικών εργασιών της εταιρείας. Η εταιρεία αναγνωρίζει υποχρεώσεις για προβλεπόμενα φορολογικά ζητήματα με βάση υπολογισμούς για το κατά πόσο θα προκύψει επιπρόσθετος φόρος. Σε κάποιες περιπτώσεις το τελικό αποτέλεσμα μπορεί να διαφέρει από τα ποσά τα οποία καταχωρήθηκαν αρχικά, επομένως οι διαφορές αυτές θα επηρεάσουν τις τρέχουσες και αναβαλλόμενες υποχρεώσεις και απαιτήσεις της περιόδου προσδιορισμού των οριστικών ποσών.

- Πρόβλεψη για απαξιωμένα αποθέματα

Η Εταιρεία απομειώνει την αξία των αποθεμάτων της όταν υπάρχουν δεδομένα ή ενδείξεις ότι λόγω της κατάστασής τους δεν είναι εφικτό να πωληθούν. Η Διοίκηση της Εταιρείας περιοδικά επανεκτιμά την επάρκεια της πρόβλεψης για απαξιωμένα αποθέματα και οι τυχόν απομειώσεις που προκύπτουν καταχωρούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων. Επιπλέον πληροφορίες για την πρόβλεψη αυτή αναφέρονται στη σημείωση 7 του παρόντος.

- Προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις

Η Εταιρεία απομειώνει την αξία των εμπορικών απαιτήσεων της όταν υπάρχουν δεδομένα ή ενδείξεις οι οποίες καταδεικνύουν ότι η είσπραξη μιας απαιτήσης στο σύνολό της ή κατά ένα μέρος δεν είναι πιθανή. Η Διοίκηση της Εταιρείας περιοδικά επανεκτιμά την επάρκεια της πρόβλεψης για επισφαλείς απαιτήσεις με βάση παράγοντες όπως την πιστωτική της πολιτική, αναφορές από τη νομική υπηρεσία για πρόσφατες εξελίξεις σε υποθέσεις που αυτή χειρίζεται, καθώς και την εκτίμηση/κρίση της για την επίδραση λοιπών παραγόντων στην είσπραξιμότητα των απαιτήσεων.

- **Πρόβλεψη για αποζημίωση προσωπικού**

Οι υποχρεώσεις για αποζημίωση του προσωπικού υπολογίζονται βάσει αναλογιστικών μεθόδων η διενέργεια των οποίων απαιτεί από τη Διοίκηση να εκτιμήσει συγκεκριμένες παραμέτρους όπως η μελλοντική αύξηση των αμοιβών των εργαζομένων, το επιτόκιο προεξόφλησης των εν λόγω υποχρεώσεων, το ποσοστό αποχώρησης των εργαζομένων κλπ. Η Διοίκηση προσπαθεί, σε κάθε ημερομηνία αναφοράς όπου η εν λόγω πρόβλεψη αναθεωρείται, να εκτιμά με όσο το δυνατό καλύτερο τρόπο τις παραμέτρους αυτές.

- **Πρόβλεψεις και ενδεχόμενες υποχρεώσεις / απαιτήσεις**

Η εταιρεία αξιολογεί ανά τακτά χρονικά διαστήματα, όλες τις νομικές και συμβατικές υποχρεώσεις και απαιτήσεις που ενδέχεται να απορρέουν στα πλαίσια της δραστηριότητάς της. Κατά την διαδικασία αυτή συνεργάζεται με ειδικούς συνεργάτες και με δικηγορικά γραφεία για τον προσδιορισμό αρχικά της ύπαρξης νομικών ή συμβατικών υποχρεώσεων και απαιτήσεων την εκάστοτε ημερομηνία αναφοράς και εν συνεχεία τον προσδιορισμό της τυχόν ενδεχόμενης εκροής ή εισροής πόρων. Η εταιρεία κατηγοριοποιεί τις εκκρεμείς έρευνες ή νομικές υποθέσεις, σε προβλέψεις (με την αντίστοιχη αναγνώριση) και σε ενδεχόμενες υποχρεώσεις / απαιτήσεις, με βάση τις πιθανότητες ύπαρξης ή μιας υποχρέωσης ή απαίτησης. Η εταιρεία με βάση τις εξελίξεις στην εκάστοτε υποθέσεις της και τις απόψεις των νομικών της συμβούλων δεν αναμένει κάποια σημαντική επίπτωση στις χρηματοοικονομικές της καταστάσεις πέραν των ποσών που ήδη έχουν αναγνωρισθεί σαν πρόβλεψη σε αυτές.

5. Ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία

	Γήπεδα	Κτίρια	Μηχανολογικός εξοπλισμός	Μεταφορικά μέσα	Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	Σύνολο
Κόστος						
1 Ιανουαρίου 2021	220.393	7.608.990	71.270	-	1.583.088	9.483.741
Προσθήκες	-	16.080	-	-	125.004	141.084
Πωλήσεις/Διαγραφές	-	(8.040)	-	-	(68.959)	(76.999)
31 Δεκεμβρίου 2021	220.393	7.617.030	71.270	-	1.639.132	9.547.826
1 Ιανουαρίου 2022	220.393	7.617.030	71.270	-	1.639.132	9.547.826
Προσθήκες	-	-	-	-	171.629	171.629
Πωλήσεις/Διαγραφές	-	(5.366)	-	-	(244.661)	(250.027)
31 Δεκεμβρίου 2022	220.393	7.611.664	71.270	-	1.566.101	9.469.428
Συσσωρευμένες αποσβέσεις						
1 Ιανουαρίου 2021	-	(3.582.472)	(71.270)	-	(1.437.500)	(5.091.241)
Αποσβέσεις χρήσης	-	(228.975)	-	-	(113.413)	(342.387)
Πωλήσεις/Διαγραφές	-	8.040	-	-	13.934	21.974
31 Δεκεμβρίου 2021	-	(3.803.406)	(71.270)	-	(1.536.978)	(5.411.654)
1 Ιανουαρίου 2022	-	(3.803.406)	(71.270)	-	(1.536.978)	(5.411.654)
Αποσβέσεις χρήσης	-	(229.060)	-	-	(94.070)	(323.129)
Πωλήσεις/Διαγραφές	-	5.366	-	-	235.207	240.573
31 Δεκεμβρίου 2022	-	(4.027.100)	(71.270)	-	(1.395.841)	(5.494.211)
Αναπόσβεστη αξία στις 1 Ιανουαρίου 2021	220.393	4.026.519	-	-	145.588	4.392.500
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2021	220.393	3.813.624	-	-	102.154	4.136.171
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2022	220.393	3.584.565	-	-	170.260	3.975.218

Στα πάγια της εταιρείας δεν υπάρχουν εμπράγματα βάρη

6. Δικαιώματα χρήσης περιουσιακών στοιχείων

Τα αναγνωρισμένα δικαιώματα χρήσης περιουσιακών στοιχείων αφορούν σε εκμίσθωση κτιρίων, και μεταφορικών μέσων και η κίνηση τους έχει ως εξής:

	Κτίρια	Μεταφορικά μέσα	Σύνολο
Κόστος			
1 Ιανουαρίου 2021	309.835	2.632.135	2.941.970
Προσθήκες	34.046	304.360	338.405
Τερματισμός μίσθωσης	-	(197.734)	(197.734)
31 Δεκεμβρίου 2021	343.881	2.738.760	3.082.641
1 Ιανουαρίου 2022	343.881	2.738.760	3.082.641
Προσθήκες	42.728	96.278	139.005
Τερματισμός μίσθωσης	(42.728)	(270.244)	(312.972)
31 Δεκεμβρίου 2022	343.881	2.564.793	2.908.674
Συσσωρευμένες αποσβέσεις			
1 Ιανουαρίου 2021	(72.902)	(1.074.443)	(1.147.346)
Αποσβέσεις χρήσης	(79.986)	(740.216)	(820.201)
Τερματισμός μίσθωσης	-	197.734	197.734
31 Δεκεμβρίου 2021	(152.888)	(1.616.925)	(1.769.813)
1 Ιανουαρίου 2022	(152.888)	(1.616.925)	(1.769.813)
Αποσβέσεις χρήσης	(132.630)	(607.943)	(740.573)
Τερματισμός μίσθωσης	42.728	270.244	312.972
31 Δεκεμβρίου 2022	(242.790)	(1.954.623)	(2.197.413)
Αναπόσβεστη αξία στις 1 Ιανουαρίου 2021	236.933	1.557.691	1.794.624
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2021	190.993	1.121.835	1.312.828
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2022	101.091	610.170	711.261

7. Αποθέματα

	31.12.2022	31.12.2021
Εμπορεύματα	64.300.944	56.433.389
Προϊόντα έτοιμα & ημιτελή	164.386	261.852
Πρώτες & βοηθ. ύλες-αναλώσιμα	78.118	248.482
Σύνολο	64.543.448	56.943.724
Μείον: Προβλέψεις για άχρηστα και κατεστραμμένα αποθέματα:		
Εμπορεύματα	(6.265.574)	(3.855.057)
	(6.265.574)	(3.855.057)
Συνολική καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία	58.277.873	53.088.667

Το σύνολο των αποθεμάτων που παρουσιάζονται σε κάθε ημερομηνία αναφοράς αφορά εμπορεύματα, έτοιμα και ημιτελή προϊόντα, πρώτες και βοηθητικές ύλες. Ο αυξημένος αριθμός των εμπορευμάτων το 2022 σε σχέση με το 2021, κρίνεται φυσιολογικός και οφείλεται στα αυξημένα αποθέματα για το έτος 2022 λόγω της επερχόμενης απόσχισης του κλάδου των προϊόντων Sandoz που αναμένεται να ολοκληρωθεί το 2024, και συγκεκριμένα του bridging stock που απαιτείται.

8. Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις

	31.12.2022	31.12.2021
Πελάτες	85.941.051	58.665.332
Επιταγές Εισπραπτέες	13.940.089	13.944.442
Μείον: Προβλέψεις απομείωσης	(3.268.113)	(3.288.940)
Συμψηφισμός υποχρεώσεων για clawback & rebate	(49.312.348)	(24.419.447)
Καθαρές εμπορικές απαιτήσεις	47.300.679	44.901.387
Λοιπές απαιτήσεις	6.713.110	5.609.793
Απαιτήσεις από συνδεδεμένα μέρη	101.203.498	78.599.642
Σύνολο	155.217.288	129.110.822
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό	52.799	53.838
Κυκλοφορούν ενεργητικό	155.164.489	129.056.984
	155.217.288	129.110.822

Οι απαιτήσεις από συνδεδεμένα μέρη προκύπτουν από τις συμφωνίες για παροχή σημαντικών εκπτώσεων προς ενίσχυση της λειτουργικής της κερδοφορίας της Εταιρείας και οι αποίες αναγνωρίζονται στο κόστος πωληθέντων της χρήσης.

	Ιδιωτικού Τομέα	Δημοσίου Τομέα	Σύνολο	Ιδιωτικού Τομέα	Δημοσίου Τομέα	Σύνολο
	31.12.2022	31.12.2022	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2021	31.12.2021
Πελάτες	35.162.541	50.778.510	85.941.051	33.040.693	25.624.639	58.665.332
Επιταγές Εισπραπτέες	13.940.089	-	13.940.089	13.944.442	-	13.944.442
Μείον: Προβλέψεις απομείωσης Συμφηφισμός	(3.017.340)	(250.773)	(3.268.113)	(3.075.970)	(212.970)	(3.288.940)
υποχρεώσεων για clawback & rebate	(71.005)	(49.241.343)	(49.312.348)	(243.620)	(24.175.827)	(24.419.447)
Καθαρές εμπορικές απαιτήσεις	46.014.285	1.286.394	47.300.679	43.665.545	1.235.842	44.901.387

Η εταιρεία με βάση τις διατάξεις του νόμου Ν. 4052/2012 προβαίνει σε συμφηφισμό του ποσού επιστροφής της υπέρβασης της ετήσιας φαρμακευτικής δαπάνης (claw back) καθώς και των τριμηνιαίων επιστροφών με βάση το ύψος πωλήσεων φαρμακευτικών προϊόντων (rebates) με ισόποσες οφειλές του ΕΟΠΥΥ για προμήθεια φαρμάκων. Για τον λόγο αυτό τα σχετικά δεδουλευμένα ποσά όλων των περιόδων αναφοράς εμφανίζονται αρνητικά στις απαιτήσεις όπως αναλύεται στον παραπάνω πίνακα και μέχρι το ύψος των απαιτήσεων από πωλήσεις φαρμάκων προς τα συμβεβλημένα την εκάστοτε ημερομηνία αναφοράς. Τυχόν υπερβάλον πιστωτικό υπόλοιπο εμφανίζεται στην σημείωση 15 «Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις» στην γραμμή «Πρόβλεψη επιστροφής φαρμακευτικής δαπάνης (Clawback & Reabate)».

Το αυξημένο ποσό συμφηφισμού υποχρεώσεων για clawback & rebate για το έτος 2022 οφείλεται στη μη έγκαιρη αποστολή από μεριάς ΕΟΠΥΥ του ποσού επιστροφής clawback για το έτος του 2022. Τα σχετικά γράμματα παραλήφθηκαν τον Μάιο-Ιούνιο του 2023 όπου και έγινε και η σχετική εκκαθάριση το ίδιο έτος κατά το ποσό των **75.493.052 Ευρώ**. (το αντίστοιχο ποσό για το 2021 ήταν 53.171.064 Ευρώ) .

Η ανάλυση ενηλικίωσης των υπολοίπων Πελατών έχει ως εξής:

	31.12.2022	31.12.2021
Μη ληξιπρόθεσμα	90.751.048	65.439.043
Μέχρι 1 μήνα	1.915.928	1.288.266
Από 1 έως 3 μήνες	750.898	18.250
Από 3 έως 6 μήνες	719.753	1.675.101
Από 6 έως 12 μήνες	1.495.248	731.810
Πάνω από 12 μήνες	980.152	168.363
Σύνολο	96.613.027	69.320.833

Σημείωση: Τα ποσά του πίνακα αφορούν στις απαιτήσεις από Πελάτες, μειωμένες κατά την πρόβλεψη απομείωσης τους αλλά πριν τον συμψηφισμό με το ποσό των υποχρεώσεων καθώς και claw back και rebates ύψους Ευρώ 49.312.348 (2021: Ευρώ 24.419.447).

Η αύξηση στην ενηλικίωση των υπολοίπων Πελατών σε σχέση με το 2021 αφορά κυρίως τον ΕΟΠΥΥ και οφείλετε στο γεγονός ότι δεν λάβαμε εντός του 2022 το γράμμα του Clawback για το Α' εξάμηνο του 2022 ύψους Ευρώ 50.604.775 ενώ το γράμμα του Clawback για το Α' εξάμηνο του 2021 ελήφθη μέσα στο 2021 και παρουσιάζεται αφαιρετικά των Πελατών.

Η μεταβολή της πρόβλεψης για πελάτες και λοιπές επισφαλείς απαιτήσεις αναλύεται ως εξής:

Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2021	3.361.160
Διαγραφή απαιτήσεων	(79.239)
Νέες προβλέψεις	7.019
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2021	3.288.940
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2022	3.288.940
Διαγραφή απαιτήσεων	(38.212)
Νέες προβλέψεις	17.385
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2022	3.268.113

Η Εταιρεία σχηματίζει πρόβλεψη για επισφαλείς πελάτες για τα υπόλοιπα των πελατών της που παρουσιάζουν καθυστέρηση, αφού λάβει υπόψη της την γενικότερη συναλλακτική συμπεριφορά καθενός από τους πελάτες. Η Εταιρεία πραγματοποιεί αξιολόγηση του μελλοντικού πιστωτικού κινδύνου των πελατών της με βάση τις επιταγές του ΔΠΧΑ 9.

Οι εύλογες αξίες των πελατών και λοιπών απαιτήσεων είναι περίπου ίσες με τις λογιστικές αξίες τους.

Η εταιρεία προβαίνει σε πιστωτική αξιολόγηση μόνο των ιδιωτών πελατών της καθότι η πιστωτική αξιολόγηση των πελατών δημοσίου είναι όμοια με την αξιολόγηση της Ελληνικής Δημοκρατίας από τους οίκους διεθνούς αξιολόγησης. Οι ληξιπρόθεσμες απαιτήσεις της Εταιρείας από τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. και τα Δημόσια νοσοκομεία σε όλες τις ημερομηνίες αναφοράς δεν θεωρούνται επισφαλείς αλλά ανακτήσιμες. Για την επιμέτρηση αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών των εμπορικών απαιτήσεων ιδιωτικών πελατών οι προβλέψεις απομείωσης που διενεργούνται σε συλλογική βάση, προκύπτουν με βάση ιστορικά στοιχεία.

9. Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα

	31.12.2022	31.12.2021
Τραπεζικές καταθέσεις	38.160.002	31.180.747
Σύνολο	38.160.002	31.180.747

Η Εταιρεία δεν υπόκειται σε σημαντικό επίπεδο πιστωτικού κινδύνου, καθώς τα ταμειακά διαθέσιμα διατηρούνται κατά 95% (2021: 92%), σε μία τράπεζα με υψηλή πιστωτική αξιολόγηση όπως φαίνεται στον παρακάτω πίνακα:

Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα/ Moody's	31.12.2022	31.12.2021
A+	36.442.474	28.736.830
B+	1.602.375	2.212.086
BB-	35.482	230.851
B	79.671	980
Σύνολο	38.160.002	31.180.747

10. Μετοχικό κεφάλαιο

	Αριθμός μετοχών	Μετοχικό κεφάλαιο	Διαφορά απο έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο
1 Ιανουαρίου 2021	7.967.845	233.856.251	77.439.824
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου	-	-	-
Έξοδα αύξησης μετοχικού κεφαλαίου	-	-	-
31 Δεκεμβρίου 2021	7.967.845	233.856.251	77.439.824
1 Ιανουαρίου 2022	7.967.845	233.856.251	77.439.824
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου	-	-	-
Έξοδα αύξησης μετοχικού κεφαλαίου	-	-	-
31 Δεκεμβρίου 2022	7.967.845	233.856.251	77.439.824

Η ονομαστική αξία των μετοχών ανέρχεται σε €29,35 έκαστη. Το μετοχικό κεφάλαιο είναι ολοσχερώς καταβλημένο.

Σχετική ανάλυση για τα αποθεματικά νόμων ή καταστατικού καθώς και τα αποτελέσματα εις νέο παρουσιάζεται στην Κατάσταση Μεταβολής Καθαρής Θέσης. Τακτικό αποθεματικό: Σύμφωνα με την Ελληνική εμπορική νομοθεσία, οι εταιρείες υποχρεούνται, από τα κέρδη της χρήσης, να σχηματίσουν το 5% σαν Τακτικό Αποθεματικό μέχρις ότου αυτό φτάσει το ένα τρίτο του καταβλημένου μετοχικού τους κεφαλαίου. Κατά τη διάρκεια της ζωής της Εταιρείας απαγορεύεται η διανομή του Τακτικού Αποθεματικού.

11. Αναβαλλόμενη φορολογία

Τα ποσά αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων αναλύονται ως ακολούθως:

	31.12.2022	31.12.2021
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	(517.072)	(542.004)
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	6.333.112	6.205.542
Αναβαλλόμενη φορολογία (καθαρή)	5.816.040	5.663.538

Η συνολική μεταβολή στον αναβαλλόμενο φόρο εισοδήματος είναι η παρακάτω:

	31.12.2022	31.12.2021
Υπόλοιπο έναρξης χρήσης	5.663.538	5.031.264
(Χρέωση) / πίστωση στην κατάσταση αποτελεσμάτων	823.782	603.178
(Χρέωση) / πίστωση στα λοιπά συνολικά εισοδήματα	(671.280)	29.096
Υπόλοιπο τέλους χρήσης	5.816.040	5.663.538

Οι μεταβολές στις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις κατά τη διάρκεια της χρήσης είναι οι παρακάτω:

Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις:

	Διαφορετικές φορολογικές αποσβέσεις	Σύνολο
1 Ιανουαρίου 2021	(632.217)	(632.217)
(Χρέωση) / πίστωση στην κατάσταση αποτελεσμάτων	90.213	90.213
31 Δεκεμβρίου 2021	(542.004)	(542.004)
1 Ιανουαρίου 2022	(542.004)	(542.004)
(Χρέωση) / πίστωση στην κατάσταση αποτελεσμάτων	24.932	24.932
31 Δεκεμβρίου 2022	(517.072)	(517.072)

Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις:

	Πρόβλεψη αποζημίωσης προσωπικού	Πρόβλεψη Clawback και Rebate	Πρόβλεψη απαξίωσης αποθεμάτων	Πρόβλεψη απομείωσης πελατών	Λοιπές προβλέψεις εκμεταλλεύσης	Σύνολο
1 Ιανουαρίου 2021	3.598.520	123.884	999.307	806.678	135.091	5.663.480
Χρέωση/ (πίστωση) στην κατάσταση αποτελεσμάτων	(804.636)	1.557.690	(151.195)	(83.111)	(5.784)	512.964
(Χρέωση) / πίστωση στα λοιπά συνολικά εισοδήματα	29.096	-	-			29.096
31 Δεκεμβρίου 2021	2.822.981	1.681.574	848.112	723.567	129.307	6.205.541
1 Ιανουαρίου 2022	2.822.981	1.681.574	848.112	723.567	129.307	6.205.541
Χρέωση/ (πίστωση) στην κατάσταση αποτελεσμάτων	(31.647)	(339.188)	530.314	(4.582)	643.953	798.851
(Χρέωση) / πίστωση στα λοιπά συνολικά εισοδήματα	(671.280)					(671.280)
31 Δεκεμβρίου 2022	2.120.054	1.342.386	1.378.426	718.985	773.260	6.333.111

12. Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία

Τα ποσά που αναγνωρίζονται στον Ισολογισμό καθορίζονται ως εξής:

	31.12.2022	31.12.2021
Παρούσα αξία μη χρηματοδοτούμενων υποχρεώσεων	9.636.607	12.831.728
Υποχρέωση στον Ισολογισμό	9.636.607	12.831.728

Η μεταβολή της υποχρέωσης συνταξιοδοτικών παροχών κατά τη διάρκεια της χρήσης έχει ως εξής:

	31.12.2022	31.12.2021
Υπόλοιπο έναρξης χρήσης	12.831.728	14.993.831
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	957.290	957.497
Χρηματοοικονομικό κόστος	128.162	112.137
Κόστος διακανονισμών	1.201.157	4.324.869
Παροχές που πληρώθηκαν από τον εργοδότη	(2.430.458)	(7.959.215)
Αναλογιστικές (κέρδη) / ζημιές από δημογραφικές παραδοχές	(5.495.398)	(621.069)
Αναλογιστικά (κέρδη) / ζημιές από εμπειρία περιόδου	2.444.126	1.023.678
Υπόλοιπο τέλους χρήσης	9.636.607	12.831.728

Κατά την διάρκεια της χρήσεων 2021 & 2022 πραγματοποιήθηκαν αποχωρήσεις ενός σημαντικού αριθμού εργαζομένων για στους οποίους αποδόθηκαν οι σχετικές αποζημιώσεις, οι οποίες είχαν σαν αποτέλεσμα και τη κίνηση του κόστους διακανονισμού που εμφανίζεται στον ανωτέρω πίνακα.

Τα ποσά που έχουν καταχωρηθεί στα αποτελέσματα έχουν προσδιορισθεί ως εξής:

	1.1.2022- 31.12.2022	1.1.2021- 31.12.2021
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	957.290	957.497
Χρηματοοικονομικό κόστος	128.162	112.137
Κόστος διακανονισμών	1.201.157	4.324.869
Σύνολο	2.286.609	5.394.503

Οι κύριες αναλογιστικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν για λογιστικούς σκοπούς είναι οι εξής:

	31.12.2022	31.12.2021
Προεξοφλητικό επιτόκιο	3,70%	1,00%
Μελλοντικές αυξήσεις μισθών	2,00%	2,00%
Πληθωρισμός	2,00%	1,75%
Διάρκεια υποχρέωσης	16,55	18,93

Η ανάλυση ευαισθησίας για κάθε σημαντική αναλογιστική παραδοχή που δείχνει πώς η υποχρέωση καθορισμένων παροχών θα είχε επηρεαστεί από τις αλλαγές αυτές είναι η ακόλουθη:

	Μεταβολή παραδοχής	Αύξηση ποσοστού παραδοχής	Μείωση ποσοστού παραδοχής
Επιτόκιο προεξόφλησης	0,50%	Μείωση κατά 7,6%	Αύξηση κατά 8,4%
Μελλοντική αύξηση μισθών	0,50%	Αύξηση κατά 8,5%	Μείωση κατά 7,8%

Η παραπάνω ανάλυση ευαισθησίας βασίζεται σε μία μεταβολή της παραδοχής διατηρώντας όλες τις άλλες παραδοχές σταθερές. Στην πράξη, αυτό έχει μικρές πιθανότητες να συμβεί καθώς οι μεταβολές στις παραδοχές μπορεί να συνδέονται μεταξύ τους. Κατά τον υπολογισμό της ευαισθησίας της υποχρέωσης παροχών στο προσωπικό λόγω εξόδου από την υπηρεσία στις κύριες αναλογιστικές παραδοχές, χρησιμοποιήθηκε η ίδια μέθοδος που χρησιμοποιείται κατά τον υπολογισμό της υποχρέωσης που αναγνωρίζεται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης (παρούσα αξία της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών στον προσωπικό με τη χρήση της αναλογιστικής μεθόδου της προβεβλημένης πιστωτικής μονάδας (projected unit credit method).

13. Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις

	31.12.2022	31.12.2021
Προμηθευτές	4.570.984	9.781.997
Δεδουλευμένα έξοδα προσωπικού (bonus) και λοιπά έξοδα	5.269.347	5.806.543
Ασφαλιστικοί οργανισμοί και λοιποί φόροι-τέλη	2.248.018	1.972.640
Λοιπές υποχρεώσεις	56.774	629.050
Υποχρεώσεις για clawback & rebate πέραν του υπολοίπου που συμφηφίζεται με ισόποσες απαιτήσεις (σημ. 8)	93.817.314	53.376.065
Λοιπές προβλέψεις	6.882.082	4.109.966
Σύνολο	112.844.519	75.676.261

Η αύξηση των υποχρεώσεων οφείλεται κυρίως στη μη λήψη Clawback για κανένα εξάμηνο έτους 2022 καθώς και συνέπεια της αυξημένης φαρμακευτικής δαπάνης, και του Rebate το έτος 2022 σε σχέση με το 2021.

14. Υποχρεώσεις από μισθώσεις

Οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις από μισθώσεις αναλύονται ως εξής:

	31.12.2022	31.12.2021
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις από μισθώσεις	448.419	678.071
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις από μισθώσεις	271.541	650.172
Σύνολο	719.960	1.328.243

Οι τόκοι των υποχρεώσεων από μισθώσεις ανήλθαν σε Ευρώ 8.894 (2021: 16.863) για τη χρήση που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2022 και συμπεριλαμβάνονται στα χρηματοοικονομικά έξοδα στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Έχουν αποπληρωθεί μισθώματα ύψους Ευρώ 765.462 (2021: Ευρώ 865.054). Οι υποχρεώσεις από μισθώσεις αφορούν τα περιουσιακά στοιχεία που εμφανίζονται στην σημείωση 6.

15. Λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης

	1.1.2022 έως 31.12.2022	1.1.2021 έως 31.12.2021
Έσοδα απο τιμολόγηση εξόδων στις εταιρείες του Ομίλου	6.500.436	7.078.208
Λοιπά έσοδα	266.995	2.218
Σύνολο	6.767.431	7.080.426

16. Έξοδα ανά κατηγορία

	1.1.2022 έως 31.12.2022	1.1.2021 έως 31.12.2021
Παροχές σε εργαζόμενους	33.387.383	34.758.477
Αποσβέσεις ενσώματων παγίων	323.129	342.387
Αποσβέσεις δικαιωμάτων χρήσης παγίων	740.573	820.201
Ενοίκια βραχυπρόθεσμων μισθώσεων	861.311	879.899
Δαπάνες διαφήμισης και προώθησης	9.727.532	11.138.513
Κόστος πωληθέντων αποθεμάτων	195.893.608	220.609.841
Φόροι, τέλη	1.383.583	1.647.135
Αμοιβές και έξοδα τρίτων	3.050.993	4.549.039
Καταστροφή εμπορευμάτων	2.666.313	3.514.673
Λοιπά	4.509.589	1.911.961
Σύνολο	252.544.013	280.172.126

Κατανομή ανά λειτουργία:

	1.1.2022 έως 31.12.2022	1.1.2021 έως 31.12.2021
Κόστος πωλήσεων	195.893.608	220.609.841
Έξοδα διάθεσης	46.216.994	47.042.969
Έξοδα διοίκησης	10.433.411	12.519.316
Σύνολο	252.544.013	280.172.126

17. Παροχές σε εργαζομένους

Η Novartis Hellas υιοθετεί μια νέα ευέλικτη δομή στην επιχειρησιακή μονάδα των Φαρμακευτικών προϊόντων για να βελτιστοποιήσει την λειτουργία και βιώσιμη ανάπτυξή της στον ταχύτατα μεταβαλλόμενο κλάδο της υγειονομικής περίθαλψης. Η δομή σχεδιάστηκε με βάση τις εξελίξεις στο προϊόντικό μας χαρτοφυλάκιο, ώστε να ανταποκρινόμαστε ταχύτερα στις ανάγκες των ασθενών, των επαγγελματιών υγείας και του εθνικού συστήματος υγείας (με καινοτόμες θεραπευτικές λύσεις). Υλοποιούμε την αλλαγή με σεβασμό και κοινωνικά υπεύθυνο τρόπο για τους ανθρώπους μας. Η δέσμευσή μας στην χώρα και στους Έλληνες ασθενείς παραμένει σταθερή.

	1.1.2022 έως 31.12.2022	1.1.2021 έως 31.12.2021
Μισθοί και ημερομίσθια	18.709.383	20.229.620
Αμοιβές ΔΣ	2.234.423	1.961.754
Έξοδα κοινωνικής ασφάλισης	4.094.692	4.435.727
Παροχές εξόδου από την υπηρεσία	3.973.800	4.324.869
Παρεπόμενες παροχές	3.164.218	3.342.744
Προβλέψεις παροχών σε εργαζόμενους	1.210.867	463.763
Σύνολο	33.387.383	34.758.477

	31.12.2022	31.12.2021
Αριθμός προσωπικού	314	325

18. Χρηματοοικονομικά έξοδα/(έσοδα) – καθαρά

	1.1.2022 έως 31.12.2022	1.1.2021 έως 31.12.2021
Χρηματοοικονομικά έξοδα		
Τραπεζικά έξοδα	83.359	126.779
Τόκοι μισθώσεων	8.894	16.863
Έξοδα Factoring	100.000	-
	192.253	143.642
Χρηματοοικονομικά έσοδα		
Έσοδα τόκων από τραπεζικές καταθέσεις	(25)	(471)
	(25)	(471)
Χρηματοοικονομικά έξοδα/(έσοδα) - καθαρά	192.228	143.171

19. Φόρος εισοδήματος

	1.1.2022 έως 31.12.2022	1.1.2021 έως 31.12.2021
Φόρος Εισοδήματος χρήσης	(3.053.556)	(4.420.959)
Επιστροφές Φόρων/ Φόροι και προσαυξήσεις προηγούμενων χρήσεων	10.813.967	(21.696.201)
Αναβαλλόμενος φόρος	823.782	603.178
Σύνολο	8.584.193	(25.513.982)

Ο φόρος επί των κερδών προ φόρων της Εταιρείας διαφέρει από το θεωρητικό ποσό που θα προέκυπτε χρησιμοποιώντας τον συντελεστή φόρου που ισχύει στην Ελλάδα επί των κερδών της. Η διαφορά έχει ως εξής:

		1.1.2022 έως 31.12.2022		1.1.2021 έως 31.12.2021
Κέρδη προ φόρων		6.673.798		9.338.631
Φόρος υπολογισμένος με βάση τους ισχύοντες φορολογικούς συντελεστές στην Ελλάδα (22%)	(22%)	(1.468.236)	(22%)	(2.054.499)
Επιστροφές Φόρων/ (Φόροι και προσαυξήσεις προηγούμενων χρήσεων)	162%	10.813.967	(232%)	(21.696.201)
Αλλαγές φορολογικών συντελεστών	-%	-	(4%)	(359.861)
Φορολογικές ζημιές για τις οποίες δεν αναγνωρίστηκε αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση			(3%)	(307.504)
	-%	-		
Φόρος από αναμόρφωση εξόδων	(11%)	(761.538)	(12%)	(1.095.918)
Φόρος που αναφέρεται στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος	129%	8.584.193	(273%)	(25.513.982)

Ανέλεγκτες φορολογικές χρήσεις

Η εταιρεία δεν έχει ελεγχθεί από τις φορολογικές αρχές για τις χρήσεις 2017-2021. Για τις χρήσεις που έληξαν από την 31.12.2011 μέχρι και την 31.12.2022, έχει διενεργηθεί φορολογικός έλεγχος από τους Νόμιμους ελεγκτές/ελεγκτικό γραφείο (PricewaterhouseCoopers Α.Ε για τις χρήσεις 2011-2021 και 2022 από KPMG). Ο ετήσιος φορολογικός έλεγχος για το 2022 δεν έχει ολοκληρωθεί ακόμη, ενώ δεν αναμένονται ουσιαστικές προσαρμογές όσον αφορά το έξοδο φόρου και την αντίστοιχη πρόβλεψη του φόρου. Ο έλεγχος θα ολοκληρωθεί εντός του 2023.

Κατά τα προηγούμενα έτη, διενεργήθηκαν έλεγχοι από τις φορολογικές αρχές για τα έτη 2012, 2013, 2014, 2015 & 2016. Η εταιρεία προχώρησε σε αποπληρωμή των ποσών που προέκυψαν από τον παραπάνω έλεγχο και ταυτόχρονα κατέθεσε προσφυγή εναντίον της τελικής έκθεσης ελέγχου όπως αυτές της κοινοποιήθηκαν μετά την ολοκλήρωση του. Το έξοδο του φόρου εισοδήματος που επιβλήθηκε λογιστικοποιήθηκε τις προηγούμενες χρήσεις.

Οι προσφυγές για τα έτη 2012 & 2013 έγιναν αποδεκτές από τη επιτροπή επίλυσης εξωδικαστικών διαφορών δίνοντας εντολή στην ελεγκτική αρχή ΚΕΜΕΕΠ για επιστροφή φόρου 11 εκ ευρώ περίπου, όπου λογιστικοποιήθηκαν και εισπράχθηκαν το έτος 2022.

Κατά την άποψη της διοίκησης της εταιρείας καθώς και των νομικών συμβούλων οι πιθανότητες θετικής έκβασης των προσφυγών κρίνονται ικανοποιητικές. Για τις ανέλεγκτες φορολογικές χρήσεις από τις φορολογικές αρχές υπάρχει το ενδεχόμενο επιβολής πρόσθετων φόρων και προσαυξήσεων κατά το χρόνο που αυτές θα εξετασθούν και θα οριστικοποιηθούν.

20. Πωλήσεις

	31.12.2022	31.12.2021
Έσοδα από πωλήσεις αγαθών	477.035.149	475.085.704
Εκπτώσεις / Rebates	(140.672.448)	(87.370.159)
Clawback	(83.720.092)	(105.142.043)
Σύνολο Καθαρών πωλήσεων	252.642.609	282.573.502

Η αύξηση των εκπτώσεων κατά τη χρήση 2022 οφείλεται στα περισσότερα προϊόντα που εντάχθηκαν σε κλειστό προϋπολογισμό σε σχέση με τη χρήση 2021, όπου εξαιρούνται από Clawback.

21. Ανείλημμένες υποχρεώσεις

Κεφαλαιουχικές δεσμεύσεις

Δεν υπάρχουν ανεκτέλεστες συμβάσεις κεφαλαιουχικών δαπανών κατά την ημερομηνία αναφοράς.

22. Ενδεχόμενες υποχρεώσεις και απαιτήσεις

Η Εταιρεία υπόκειται και ενδέχεται να συνεχίσει να υπόκειται σε νομικές διαδικασίες, συμπεριλαμβανομένων δικαστικών υποθέσεων και ερευνών που ανακύπτουν από καιρού εις καιρόν. Συνεπώς η Εταιρεία ενδέχεται να κληθεί να υποστεί επιπτώσεις οι οποίες δεν καλύπτονται από ασφαλιστικά συμβόλαια και θα μπορούσαν να επηρεάσουν τη λειτουργία και την φήμη της.

Οι δικαστικές υποθέσεις και έρευνες είναι εγγενώς μη προβλέψιμες και σε ορισμένες περιπτώσεις μπορεί να καταλήξουν σε δυσμενείς αποφάσεις ή συμβιβασμούς. Επομένως η Εταιρεία μπορεί να υποστεί αποφάσεις ή να εισέλθει σε συμβιβασμούς που μπορεί να έχουν σημαντικό αρνητικό αντίκτυπο στα οικονομικά αποτελέσματα ή τις χρηματοοικονομικές της ροές.

Τα τελευταία χρόνια, η Εταιρεία υπόκειται σε έρευνα των ελληνικών αρχών για αιτιάσεις περί ενδεχόμενων παράνομων πληρωμών σε επαγγελματίες υγείας, κυβερνητικούς και λοιπούς αξιωματούχους στην Ελλάδα από τις Ελληνικές αρχές.

Η Novartis συνεργάζεται πλήρως με τις αρμόδιες αρχές και παρέχει πληροφορίες σχετικά με τις ανωτέρω αιτιάσεις,

Οι εκκρεμείς έρευνες και οι πιο σημαντικές νομικές υποθέσεις της Εταιρείας κατά την 31 Δεκεμβρίου 2022 είναι οι ακόλουθες:

1. Η Ελληνική Επιτροπή Ανταγωνισμού έχει αποστείλει στην Εταιρεία από το 2021 ερωτηματολόγια για τον κλάδο των οφθαλμολογικών προϊόντων για την περίοδο 2008-2020. Η Εταιρεία έχει απαντήσει σταδιακά υποβάλλοντας τα αιτούμενα στοιχεία. Η τελευταία αποστολή στοιχείων έγινε εμπρόθεσμα τον Οκτώβριο 2023.

Τον Αύγουστο του 2023, η Ελληνική Επιτροπή Ανταγωνισμού ανακοίνωσε ότι κληρώθηκε η υπόθεση της Εταιρείας σε εισηγητή. Αναμένεται η θέση της Επιτροπής Ανταγωνισμού επί των υποβληθέντων στοιχείων με βάση την οποία η Διοίκηση θα είναι σε θέση να εκτιμήσει την τυχόν ύπαρξη ή μη, κάποιας νομικής υποχρέωσης.

2. Στις 17 Ιουνίου 2022 το Ελληνικό Δημόσιο κατέθεσε αγωγή κατά της Novartis ύψους 214 εκατ. ευρώ για ηθική βλάβη επί τη βάση του εξωδικαστικού συμβιβασμού που υπέγραψε η εταιρεία με το υπουργείο δικαιοσύνης των ΗΠΑ τον Ιούνιο του 2020. Η αγωγή κοινοποιήθηκε στη Novartis Hellas στις 22 Ιουνίου 2022. Με την από 29 Μαρτίου 2023 παρεμπίπτουσα αγωγή το Ελληνικό Δημόσιο απαιτεί και τους νόμιμους τόκους της ως άνω αγωγής. Στις 26 Οκτωβρίου 2023 συζητήθηκε στο Πολυμελές Πρωτοδικείο Αθηνών η πρώτη αγωγή του Ελληνικού Δημοσίου και αναμένεται ο προσδιορισμός δικασίμου για τη δεύτερη.

Οι ανωτέρω έρευνες και νομικές υποθέσεις είναι σε αρχικό στάδιο.

Η διοίκηση αξιολόγησε τις πιθανές επιπτώσεις κατά την 31 Δεκεμβρίου 2022 με βάση τις εξελίξεις στην κάθε υπόθεση και τις απόψεις των νομικών της συμβούλων και δεν αναμένει κάποια σημαντική επίπτωση στις χρηματοοικονομικές της καταστάσεις.

23. Συνδεδεμένα μέρη

Οι κατωτέρω συναλλαγές αφορούν συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη:

	1.1.2022 έως 31.12.2022			1.1.2022 έως 31.12.2022	
	Πωλήσεις υπηρεσιών	Αγορές αγαθών	Αγορές υπηρεσιών	Απαιτήσεις από συνδεδεμένα μέρη	Υποχρεώσεις σε συνδεδεμένα μέρη
Μητρική (Novartis Pharma AG)	6.119.904	159.340.664	901.974	92.230.967	-
Λοιπά συνδεδεμένα μέρη	380.532	46.139.165	959.390	8.972.531	-
	6.500.436	205.479.829	1.861.364	101.203.498	-

	1.1.2021 έως 31.12.2021			1.1.2021 έως 31.12.2021	
	Πωλήσεις υπηρεσιών	Αγορές αγαθών	Αγορές υπηρεσιών	Απαιτήσεις από συνδεδεμένα μέρη	Υποχρεώσεις σε συνδεδεμένα μέρη
Μητρική (Novartis Pharma AG)	6.957.748	181.644.491	2.119.915	66.644.853	-
Λοιπά συνδεδεμένα μέρη	171.171	38.216.227	-	11.954.789	-
	7.128.919	219.860.717	2.119.915	78.599.642	-

Οι υπηρεσίες από συνδεδεμένα μέρη αφορούν υπηρεσίες τεχνικής και διοικητικής υποστήριξης.

Επιπλέον, η εταιρεία διατηρεί εξασφαλισμένες τραπεζικές πιστώσεις με εγγύηση των Μετόχων της μητρικής εταιρείας

Παροχές προς τη διοίκηση

Δεν υπάρχουν υπόλοιπα απαιτήσεων και υποχρεώσεων από και προς μέλη της Διοίκησης κατά τις ημερομηνίες αναφοράς.

	1.1.2022 έως 31.12.2022	1.1.2021 έως 31.12.2021
Μισθοί, αμοιβές μελών ΔΣ και άλλες βραχυπρόθεσμες εργασιακές παροχές	2.234.423	1.961.754
	2.234.423	1.961.754

24. Γεγονότα μετά την ημερομηνία του ισολογισμού

Στο έτος 2023 η παγκόσμια οικονομία επηρεάζεται από την αβεβαιότητα που σχετίζεται τόσο με την πιο πρόσφατη πολεμική διένεξη μεταξύ των χωρών της Ρωσίας και της Ουκρανίας όσο και με τη σύρραξη στη περιοχή της Παλαιστίνης . Οι αυξανόμενες πληθωριστικές πιέσεις αλλά και οι δυσκολίες που αντιμετωπίζει η εφοδιαστική αλυσίδα παγκοσμίως, ως αποτέλεσμα των προβλημάτων στην παραγωγή και μεταφορά προϊόντων, καθώς και η άνοδος των τιμών του φυσικού αερίου και της ηλεκτρικής ενέργειας, στο βαθμό που διατηρηθεί το 2023, ενδέχεται να αποτελέσουν αξιοσημείωτους ανασταλτικούς παράγοντες για τις βραχυπρόθεσμες προοπτικές της ζώνης του ευρώ και όχι μόνον.

Παρ'όλα αυτά η Διοίκηση εκτιμά διαρκώς την κατάσταση και τις πιθανές επιπτώσεις της, προκειμένου να διασφαλίσει ότι λαμβάνονται έγκαιρα όλα τα αναγκαία και δυνατά μέτρα και ενέργειες για την ελαχιστοποίηση τυχόν επιπτώσεων στις δραστηριότητες της Εταιρείας.

Αξίζει να σημειωθεί ότι το 2023 η Εταιρεία αποφάσισε την απόσχιση του κλάδου των Γενοσήμων και Βιομοειδών, της Sandoz, σε παγκόσμιο επίπεδο, όπου στην Ελλάδα θα λάβει χώρα το 2024.

Επίσης, η εταιρεία σκοπεύει να προχωρήσει σε συμψηφισμό των Συσσωρευμένων ζημιών εις νέον με το μετοχικό της κεφάλαιο.

Πέραν των ανωτέρω, κατά το χρονικό διάστημα που παρήλθε από την ημερομηνία λήξεως της χρήσεως μέχρι την υποβολή της παρούσας δεν συνέβησαν γεγονότα σημαντικά που να επηρεάζουν σημαντικά την περιουσιακή διάρθρωση και τη χρηματοοικονομική θέση της εταιρείας και στα οποία επιβάλλεται αναφορά από τα Δ.Π.Χ.Α.



KPMG Ορκωτοί Ελεγκτές Α.Ε.
Λεωφόρος Συγγρού 44
117 42 Αθήνα, Ελλάδα
Τηλέφωνο +30 210 6062100
Φαξ: +30 210 6062111
Email: info@kpmg.gr

Έκθεση Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή

Προς τους Μετόχους της NOVARTIS ΕΛΛΑΣ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Έκθεση Ελέγχου επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Γνώμη

Έχουμε ελέγξει τις συνημμένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της NOVARTIS ΕΛΛΑΣ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ (η «Εταιρεία») που αποτελούνται από την Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης της 31 Δεκεμβρίου 2022, τις Καταστάσεις Συνολικού Εισοδήματος, Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων και Ταμειακών Ροών της χρήσης που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και τις Σημειώσεις που περιλαμβάνουν περίληψη σημαντικών λογιστικών αρχών και μεθόδων και λοιπές επεξηγηματικές πληροφορίες.

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, την χρηματοοικονομική θέση της NOVARTIS ΕΛΛΑΣ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ κατά την 31 Δεκεμβρίου 2022, την χρηματοοικονομική της επίδοση και τις ταμειακές της ροές για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Βάση Γνώμης

Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου (ΔΠΕ), όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία. Οι ευθύνες μας, σύμφωνα με τα πρότυπα αυτά περιγράφονται περαιτέρω στην ενότητα της έκθεσής μας «Ευθύνες Ελεγκτή για τον Έλεγχο των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων». Είμαστε ανεξάρτητοι από την Εταιρεία σύμφωνα με τον Διεθνή Κώδικα Δεοντολογίας για Επαγγελματίες Λογιστές του Συμβουλίου Διεθνών Προτύπων Δεοντολογίας Λογιστών, όπως αυτός έχει ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, και τις απαιτήσεις δεοντολογίας που σχετίζονται με τον έλεγχο των χρηματοοικονομικών καταστάσεων στην Ελλάδα και έχουμε εκπληρώσει τις άλλες δεοντολογικές μας υποχρεώσεις σύμφωνα με τις απαιτήσεις της ισχύουσας νομοθεσίας. Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε αποκτήσει είναι επαρκή και κατάλληλα να παρέχουν βάση για τη γνώμη μας.

Έμφαση Θέματος

Εφιστούμε την προσοχή σας στη Σημείωση 22 επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων, όπου περιγράφεται η αβεβαιότητα που υφίσταται ως προς την έκβαση των ερευνών των ελληνικών αρχών για αιτιάσεις περί ενδεχόμενων παράνομων πληρωμών σε επαγγελματίες υγείας, κυβερνητικούς και λοιπούς αξιωματούχους στην Ελλάδα από τις Ελληνικές αρχές και την έκβαση των αγωγών που κατέθεσε το Ελληνικό Δημόσιο κατά της Εταιρείας ύψους ΕΥΡΩ 214 εκ. για ηθική βλάβη συν νόμιμων τόκων, καθώς και την έκβαση των ερευνών της Επιτροπής



Ανταγωνισμού σχετικά με τη δραστηριότητα της Εταιρείας στον κλάδο των οφθαλμολογικών προϊόντων. Στη γνώμη μας δε διατυπώνεται επιφύλαξη σε σχέση με το θέμα αυτό.

Άλλο Θέμα

Οι Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της Εταιρείας για την προηγούμενη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2021 έχουν ελεγχθεί από άλλη Ελεγκτική Εταιρεία. Για την εν λόγω χρήση ο Ορκωτός Ελεγκτής εξέδωσε την 29 Σεπτεμβρίου 2022 έκθεση ελέγχου με σύμφωνη γνώμη με έμφαση θέματος επιστώντας την προσοχή στη σημείωση 22 των χρηματοοικονομικών καταστάσεων της προηγούμενης χρήσης, όπου περιγραφόταν η ουσιώδης αβεβαιότητα που υφίσταται ως προς την έκβαση των ερευνών που διεξάγονται από τις Ελληνικές αρχές αναφορικά με αιτιάσεις περί ενδεχόμενων παράνομων πληρωμών σε επαγγελματίες υγείας, κυβερνητικούς και λοιπούς αξιωματούχους στην Ελλάδα καθώς και με την δραστηριότητα της Εταιρείας στον κλάδο των οφθαλμολογικών προϊόντων, όπως επίσης και ως προς την αγωγή που κατέθεσε το Ελληνικό Δημόσιο κατά της Εταιρείας για ηθική βλάβη.

Άλλες Πληροφορίες

Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι υπεύθυνο για τις άλλες πληροφορίες. Οι άλλες πληροφορίες περιλαμβάνονται στην Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου, για την οποία γίνεται σχετική αναφορά στην «Έκθεση επί Άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων», αλλά δεν περιλαμβάνουν τις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις και την έκθεση ελέγχου επί αυτών.

Η γνώμη μας επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων δεν καλύπτει τις άλλες πληροφορίες και δεν εκφράζουμε με τη γνώμη αυτή οποιασδήποτε μορφής συμπέρασμα διασφάλισης επί αυτών.

Σε σχέση με τον έλεγχό μας επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων, η ευθύνη μας είναι να αναγνώσουμε τις άλλες πληροφορίες και, με τον τρόπο αυτό, να εξετάσουμε εάν αυτές είναι ουσιωδώς ασυνεπείς με τις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις ή τις γνώσεις που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχο, ή αλλιώς φαίνεται να είναι ουσιωδώς εσφαλμένες. Εάν, με βάση τις εργασίες που έχουμε εκτελέσει, καταλήξουμε στο συμπέρασμα ότι υπάρχει ουσιώδης σφάλμα σε αυτές τις άλλες πληροφορίες, είμαστε υποχρεωμένοι να αναφέρουμε το γεγονός αυτό. Δεν έχουμε τίποτα να αναφέρουμε σχετικά με το θέμα αυτό.

Ευθύνες του Διοικητικού Συμβουλίου επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Το Διοικητικό Συμβούλιο έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως και για εκείνες τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου, που το Διοικητικό Συμβούλιο καθορίζει ως απαραίτητες ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση χρηματοοικονομικών καταστάσεων, απαλλαγμένων από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Κατά την κατάρτιση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, το Διοικητικό Συμβούλιο είναι υπεύθυνο για την αξιολόγηση της ικανότητας της Εταιρείας να συνεχίσει τη δραστηριότητά του, γνωστοποιώντας όπου συντρέχει τέτοια περίπτωση, τα θέματα που σχετίζονται με τη συνεχιζόμενη δραστηριότητα και τη χρήση της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας, εκτός και εάν το Διοικητικό Συμβούλιο είτε προτίθεται να ρευστοποιήσει την Εταιρεία ή να διακόψει τη δραστηριότητά της ή δεν έχει άλλη ρεαλιστική εναλλακτική επιλογή από το να προχωρήσει σε αυτές τις ενέργειες.

Ευθύνες Ελεγκτή για τον Έλεγχο των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Οι στόχοι μας είναι να αποκτήσουμε εύλογη διασφάλιση για το κατά πόσο οι Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις στο σύνολό τους είναι απαλλαγμένες από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη, είτε σε λάθος, και να εκδώσουμε έκθεση ελεγκτή, η οποία περιλαμβάνει τη γνώμη μας. Η εύλογη διασφάλιση συνιστά διασφάλιση υψηλού επιπέδου, αλλά δεν είναι εγγύηση ότι ο έλεγχος που διενεργείται σύμφωνα με τα ΔΠΕ, όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, θα εντοπίζει πάντα ένα ουσιώδες σφάλμα, όταν αυτό υπάρχει. Σφάλματα δύναται να προκύψουν από απάτη ή από λάθος και θεωρούνται ουσιώδη όταν, μεμονωμένα ή αθροιστικά, θα μπορούσε εύλογα να αναμένεται ότι θα επηρέαζαν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών που λαμβάνονται με βάση αυτές τις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις.

Στα πλαίσια του ελέγχου, σύμφωνα με τα ΔΠΕ, όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, ασκούμε επαγγελματική κρίση και διατηρούμε επαγγελματικό σκεπτικισμό καθ' όλη τη διάρκεια του ελέγχου. Επίσης:

- Εντοπίζουμε και αξιολογούμε τους κινδύνους ουσιώδους σφάλματος στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος, σχεδιάζοντας και διενεργώντας ελεγκτικές διαδικασίες που ανταποκρίνονται στους κινδύνους αυτούς και αποκτούμε ελεγκτικά τεκμήρια που είναι επαρκή και κατάλληλα για να παρέχουν βάση για τη γνώμη μας. Ο κίνδυνος μη εντοπισμού ουσιώδους σφάλματος που οφείλεται σε απάτη είναι υψηλότερος από αυτόν που οφείλεται σε λάθος, καθώς η απάτη μπορεί να εμπεριέχει συμπαιγνία, πλαστογραφία, εσκεμμένες παραλείψεις, ψευδείς διαβεβαιώσεις ή παράκαμψη των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου.
- Κατανοούμε τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που σχετίζονται με τον έλεγχο, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό τη διατύπωση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου της Εταιρείας.
- Αξιολογούμε την καταλληλότητα των λογιστικών αρχών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και το εύλογο των λογιστικών εκτιμήσεων και των σχετικών γνωστοποιήσεων που έγιναν από το Διοικητικό Συμβούλιο.
- Αποφαινόμαστε για την καταλληλότητα της χρήσης από το Διοικητικό Συμβούλιο της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας και με βάση τα ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτήθηκαν για το αν υπάρχει ουσιώδης αβεβαιότητα σχετικά με γεγονότα ή συνθήκες που μπορεί να υποδηλώνουν ουσιώδη αβεβαιότητα ως προς την ικανότητα της Εταιρείας να συνεχίσει τη δραστηριότητά της. Αν συμπεράνουμε ότι υφίσταται ουσιώδης αβεβαιότητα, είμαστε υποχρεωμένοι στην έκθεση ελεγκτή να επιστήσουμε την προσοχή στις σχετικές γνωστοποιήσεις επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων ή, αν αυτές οι γνωστοποιήσεις είναι ανεπαρκείς, να διαφοροποιήσουμε τη γνώμη μας. Τα συμπεράσματά μας βασίζονται σε ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτώνται μέχρι την ημερομηνία της έκθεσης ελεγκτή. Ωστόσο, μελλοντικά γεγονότα ή συνθήκες ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα η Εταιρεία να παύσει να λειτουργεί ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα.
- Αξιολογούμε τη συνολική παρουσίαση, τη δομή και το περιεχόμενο των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων των γνωστοποιήσεων, καθώς και το κατά πόσο οι Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις απεικονίζουν τις υποκείμενες συναλλαγές και τα γεγονότα με τρόπο που επιτυγχάνεται η εύλογη παρουσίαση.



Μεταξύ άλλων θεμάτων, κοινοποιούμε στο Διοικητικό Συμβούλιο, το σχεδιαζόμενο εύρος και το χρονοδιάγραμμα του ελέγχου, καθώς και σημαντικά ευρήματα του ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων όποιων σημαντικών ελλείψεων στις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου εντοπίζουμε κατά τη διάρκεια του ελέγχου μας.

Έκθεση επί Άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων

Έκθεση Διοικητικού Συμβουλίου

Το Διοικητικό Συμβούλιο έχει την ευθύνη για την κατάρτιση της Έκθεσης του Διοικητικού Συμβουλίου. Η γνώμη μας επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων δεν καλύπτει την Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου και δεν εκφράζουμε γνώμη ελέγχου επ' αυτής. Η ευθύνη μας είναι να αναγνώσουμε την Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου και, με τον τρόπο αυτό, να εξετάσουμε εάν, με βάση τον έλεγχό μας επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων, οι πληροφορίες που περιέχονται σε αυτήν είναι ουσιωδώς εσφαλμένες ή ασυνεπείς με τις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις ή τις γνώσεις που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχό μας. Με βάση αποκλειστικά αυτή την εργασία κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 5 του Άρθρου 2 (μέρος Β) του Ν. 4336/2015, σημειώνουμε ότι:

- (α) Κατά τη γνώμη μας η Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου έχει καταρτισθεί σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές απαιτήσεις του Άρθρου 150 του Ν. 4548/2018 και το περιεχόμενο αυτής αντιστοιχεί με τις συνημμένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της χρήσης που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2022.
- (β) Με βάση τη γνώση που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχό μας, για την NOVARTIS ΕΛΛΑΣ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ και το περιβάλλον της, δεν έχουμε εντοπίσει ουσιώδεις ανακρίβειες στην Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου.

Αθήνα, 20 Νοεμβρίου 2023

KPMG Ορκωτοί Ελεγκτές Α.Ε.
ΑΜ ΣΟΕΛ 114

Αλέξανδρος – Πέτρος Βελδέκης, Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής
ΑΜ ΣΟΕΛ 26141

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ

του Διοικητικού Συμβουλίου της Ανώνυμης Εταιρίας NOVARTIS (HELLAS) Α.Ε.Β.Ε. επί των πεπραγμένων της 55ης εταιρικής χρήσεως από 1.1.2022 έως 31.12.2022.

ΠΡΟΣ

Τον μοναδικό μέτοχο της ως άνω Ανώνυμης Εταιρίας. Το Διοικητικό Συμβούλιο της NOVARTIS (HELLAS) Α.Ε.Β.Ε. υποβάλλει τα παρακάτω προς έγκριση από την Γενική Συνέλευση:

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το Διοικητικό Συμβούλιο έχει ήδη εγκρίνει με το Πρακτικό της 17/11/2023, τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρίας που αποτελούνται από τον Ισολογισμό της χρήσεως 1/1/2022 - 31/12/2022, τη Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος, την Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων, την κατάσταση Ταμειακών Ροών καθώς και τις σημειώσεις οι οποίες αποτελούν αναπόσπαστο μέρος τους.

Το σύνολο των χρηματοοικονομικών αυτών καταστάσεων νόμιμα υπογεγραμμένο από τους κ.κ. Κωνσταντίνο Παπαγιάννη, Nicolas Thiriet και Νικόλαο Παπασταμούλο που έχουν εξουσιοδοτηθεί σχετικά, με το ίδιο πρακτικό του Διοικητικού Συμβουλίου, επισυνάπτεται στην παρούσα Έκθεση και υποβάλλεται προς έγκριση από την ετήσια τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων. Η πορεία των εργασιών της εταιρίας κατά την οικονομική χρήση 1/1/2022 – 31/12/2022 απεικονίζεται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις με τις εξής παρατηρήσεις μας:

2. ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Το 2023 παρατηρείται ανάκαμψη της οικονομικής δραστηριότητας στην Ελλάδα, καθώς το πραγματικό ΑΕΠ σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (European Economic Forecast, Summer 2023) προβλέπεται να αυξηθεί κατά 2,4% σε ετήσια βάση για το 2023, ενώ περαιτέρω άνοδος κατά 1,9% εκτιμάται για το 2024. Επιπλέον, η Τράπεζα της Ελλάδος αναθεώρησε προς τα κάτω τις προβλέψεις της για την άνοδο του ΑΕΠ το 2023, στο 2,2%, λόγω της αναμενόμενης κάμψης της οικονομικής δραστηριότητας στην ευρωζώνη και της εξομάλυνσης του ρυθμού αύξησης της ιδιωτικής κατανάλωσης.. Ο Δείκτης Οικονομικού Κλίματος (ESI), ο οποίος αποτελεί πρόδρομο δείκτη της οικονομικής δραστηριότητας, σκαφάλωσε στις 110,1 μονάδες τον Ιούνιο, από 108,2 μονάδες τον Μάιο. Στην άνοδο του δείκτη στην Ελλάδα συνέβαλε η ενίσχυση της εμπιστοσύνης σε όλους τους τομείς της οικονομίας, με εξαίρεση τον κατασκευαστικό., παραμένοντας πάνω από τον μέσο όρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (95,3 μονάδες).

3. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Κατά το οικονομικό έτος 2022 η εταιρεία κατάφερε να συγκρατήσει τον κύκλο εργασιών και την λειτουργική κερδοφορία.

Η υποχρέωση των φαρμακευτικών εταιρειών από τον θεσμοθετημένο μηχανισμό αυτόματης επιστροφής της υπέρβασης της φαρμακευτικής δαπάνης (clawback) καθώς και η σημαντική αύξηση των υποχρεωτικών εκπτώσεων (rebates) που προκύπτουν από την νομοθεσία καθιστούν το επιχειρηματικό περιβάλλον σημαντικά ασταθές και ευμετάβλητο. Η λειτουργική κερδοφορία επιτυγχάνεται κυρίως μέσω της επίτευξης συμφωνίας για παροχή σημαντικών εκπτώσεων από τις εταιρείες του ομίλου στο εξωτερικό.

4. ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΒΑΣΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΤΟΥ ΛΟΓ/ΜΟΥ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΕΩΣ

4.1. Κύκλος εργασιών (πωλήσεις)

Ο κύκλος εργασιών (καθαρές πωλήσεις) των συνεχιζόμενων δραστηριοτήτων της εταιρείας ανήλθε σε **252.642.609** Ευρώ, έναντι αντιστοίχου ποσού της προηγούμενης χρήσης **282.573.502** Ευρώ, παρουσιάζοντας πτώση κατά 11%. Ο βασικός λόγος μείωσης του κύκλου εργασιών είναι η αύξηση του ποσού αυτόματης επιστροφής -clawback & rebate που επιβάλλεται από τον ΕΟΠΥΥ και το Υπουργείο Υγείας.

4.2 Μικτά αποτελέσματα εκμεταλλεύσεως

Τα μικτά αποτελέσματα εκμετάλλευσης (μικτά κέρδη) των δραστηριοτήτων ανήλθαν σε έναντι **56.749.001** Ευρώ (22,50% επί των πωλήσεων) έναντι **61.963.661** Ευρώ (21,90% επί των πωλήσεων της προηγούμενης χρήσης) παρουσιάζοντας αύξηση κατά 0,60%.

4.3 Λειτουργικά έξοδα

Τα λειτουργικά έξοδα ανήλθαν στο ποσό των **56.650.405** Ευρώ έναντι **59.562.284** Ευρώ της προηγούμενης χρήσεως παρουσιάζοντας μείωση κατά 4,9%. Η πτώση των λειτουργικών εξόδων οφείλεται κυρίως στη μείωση των εξόδων διοργάνωσης συνεδρίων καθώς και των αμοιβών και έξοδα τρίτων.

4.4 Τόκοι χρεωστικοί – πιστωτικοί

Οι χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα ανήλθαν στην τρέχουσα χρήση στο ποσό των **192.253** Ευρώ, και οι πιστωτικοί στο ποσό των **25** Ευρώ. Στην προηγούμενη χρήση οι χρεωστικοί τόκοι και έξοδα ανήλθαν στο ποσό των **143.642** Ευρώ και οι πιστωτικοί στο ποσό των **471** Ευρώ.

4.5 Κέρδη προ φόρων

Τα κέρδη προ φόρων διαμορφώνονται στο ποσό των **6.673.798** Ευρώ, έναντι κερδών προ φόρων **9.338.631** Ευρώ της προηγούμενης χρήσεως. Η μείωση οφείλεται στην αύξηση του κόστους πωληθέντων, καθώς και στη μείωση των λειτουργικών εξόδων της εταιρείας σε σχέση με τη προηγούμενη χρήση.

4.6 Φορολογία εισοδήματος και αναβαλλόμενος φόρος

Το έξοδο φορολογίας της χρήσεως ανέρχεται σε έσοδο **8.584.193** Ευρώ (2021: Ευρώ **25.513.982** **έξοδο**). Ο Αναβαλλόμενος φόρος - έσοδο ανέρχεται σε Ευρώ **823.782** (σε έσοδο 2021: Ευρώ **603.178**), ενώ ποσό Ευρώ **10.813.967** καταχωρήθηκε κατά τη διάρκεια της χρήσεως σαν έσοδο φόρου εισοδήματος ώστε να αντικατοπτρίσει την επιστροφή φόρου απόρροια του φορολογικού ελέγχου των ετών 2012, 2013 και της δήλωση φορολογίας εισοδήματος.

4.7 Καθαρά κέρδη χρήσεως μετά φόρων

Μετά τα παραπάνω, τα καθαρά αποτελέσματα της χρήσεως 2022 μετά φόρων ανέρχονται σε Ευρώ **15.257.991** καθαρά κέρδη (2021: Καθαρές Ζημιές Ευρώ **16.175.351**).

4.8 Μεταβολές στα ίδια κεφάλαια

Τα παραπάνω καθαρά κέρδη της χρήσεως μετά φόρων μεταφέρονται στις ζημιές εις νέον της προηγούμενης χρήσεως. Έτσι οι ζημιές χρήσεως εις νέον ανέρχονται συνολικά σε Ευρώ **169.630.993** (2021: Ζημιές, Ευρώ **187.268.976**).

4.9 Μετοχικό κεφάλαιο

Το 2022 δεν πραγματοποιήθηκε καμία μεταβολή του μετοχικού κεφαλαίου.

4.10 ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ

Οι βασικοί αριθμοδείκτες της χρήσεως, κατά κατηγορίες, είναι οι εξής:

	2022	2021
α) Οικονομικής Διάρθρωσης:		
Κυκλοφορούν ενεργητικό		
<hr/>		
Σύνολο ενεργητικού	96,07%	95,03%
Ίδια κεφάλαια		
<hr/>		
Σύνολο υποχρεώσεων	117,97%	131,85%

Ίδια κεφάλαια		
<hr/> Μακροπρόθεσμα στοιχεία ενεργητικού	1376,95%	1143,30%
Κυκλοφορούν ενεργητικό		
<hr/> Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	227,72%	255,95%
β) Απόδοσης και Αποδοτικότητας:		
Καθαρά αποτελέσματα εκμεταλλεύσεως		
<hr/> Πωλήσεις αποθεμάτων και υπηρεσιών	2,72%	3,36%
Καθαρά αποτελέσματα χρήσεως προ φόρων		
<hr/> Ίδια κεφάλαια	4,59%	7,31%
Μικτά αποτελέσματα		
<hr/> Πωλήσεις αποθεμάτων και υπηρεσιών	22,46%	21,93%
Πωλήσεις αποθεμάτων και υπηρεσιών		
<hr/> Ίδια κεφάλαια	173,83%	221,34%
Κόστος πωλήσεων αποθεμάτων		
<hr/> Μέσος όρος αποθεμάτων περιόδου	3,52	3,84
γ) Διαχειριστικής πολιτικής:		
Απαιτήσεις από πελάτες		
<hr/> Πωλήσεις αποθεμάτων και υπηρεσιών με πίστωση	77	64
Απαιτήσεις από πωλήσεις αποθεμάτων & υπηρεσιών		
<hr/> Σύνολο υποχρεώσεων	0,44	0,52

5. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ ΤΗΝ 31.12.2022

5.1 Καθαρή θέση της εταιρίας

Με βάση τα μεγέθη του Ισολογισμού η καθαρή θέση της εταιρίας κατά την 31.12.2022 διαμορφώνεται ως κατωτέρω συγκριτικά με την οικονομική θέση της 31.12.2021 (ποσά σε Ευρώ):

	31.12.2022	31.12.2021
Μετοχικό κεφάλαιο	233.856.251	233.856.251
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	77.439.823	77.439.823
Τακτικό Αποθεματικό	3.637.977	3.637.977
Υπόλοιπο εις νέον	(169.630.993)	(187.268.976)
Σύνολο	145.303.058	127.665.075

5.2 Πάγιο ενεργητικό

Τα ενσώματα πάγια σε αξίες κτήσεως ανέρχονται σε 9.469.428 Ευρώ έναντι 9.547.826 Ευρώ της παρελθούσης χρήσεως (αύξηση κατά 171.629 Ευρώ που οφείλεται κυρίως σε αγορές επίπλων και λοιπού εξοπλισμού. Η αναπόσβεστη αξία ανέρχεται σε 3.975.218 Ευρώ έναντι 4.136.171 Ευρώ της προηγούμενης χρήσεως (μείωση κατά 160.954 Ευρώ).

5.3 Ανάλυση ακινήτων της Εταιρίας (ποσό σε Ευρώ)

Είδος ακινήτου	Θέση	Κόστος κτίσης	Εμπράγματα βάρη
Γήπεδο	Μεταμόρφωση	220.393	Δεν υπάρχουν
Κτίρια εγκ/σεις	Μεταμόρφωση	<u>7.611.644</u>	«
Σύνολο		7.832.057	

5.4 Κυκλοφορούν ενεργητικό

Το σύνολο του κυκλοφορούντος ενεργητικού αυξήθηκε κατά **44.622.431** Ευρώ

Η μεταβολή οφείλεται:

α) στην αύξηση των αποθεμάτων κατά	5.189.206
β) στην αύξηση των πελατών και λοιπών απαιτήσεων κατά	26.107.505
δ) στην αύξηση των τρεχουσών φορολογικών απαιτήσεων κατά	6.346.465
ε) στην αύξηση των διαθεσίμων κατά	6.979.255
Σύνολο	<u>44.622.431</u>

Η μείωση των διαθεσίμων οφείλεται στις πληρωμές των φόρων και στην αύξηση των απαιτήσεων από συνδεδεμένα μέρη στα πλαίσια συμφωνίας εκπτώσεων.

5.5 Υποχρεώσεις

Το σύνολο των υποχρεώσεων αυξήθηκε κατά 26.373.391 Ευρώ με κυριότερο λόγω της αύξησης των εκπτώσεων, του Rebate αλλά και του επιπέδου του Clawback συνέπεια της αυξημένης φαρμακευτικής δαπάνης, το έτος 2022 σε σχέση με το 2021.

6. ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΗ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Η στρατηγική της εταιρείας για την επόμενη χρήση 2023 καθώς και για τις μεταγενέστερες διαμορφώνεται σε διαρκή συνεργασία με την μητρική εταιρεία του Ομίλου Novartis στο εξωτερικό και πρόκειται να επικεντρωθεί στην ανάπτυξη καινούργιων φαρμακευτικώνσκευασμάτων στους τομείς της Γονιδιακής θεραπείας, της Ογκολογίας, της Οφθαλμολογίας, της Δερματολογίας, και των Νευρολογικών παθήσεων.

7. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ

7.1 Παράγοντες χρηματοοικονομικού κινδύνου

Η Εταιρεία λόγω της δραστηριότητάς της εκτίθεται σε χρηματοοικονομικούς κινδύνους όπως κίνδυνο αγοράς (κίνδυνο εύλογης αξίας από μεταβολές επιτοκίων και κίνδυνο ταμειακών ροών), πιστωτικό κίνδυνο και κίνδυνο ρευστότητας. Η πολιτική που εφαρμόζει η εταιρεία στην διαχείριση των κινδύνων επικεντρώνεται στην αδυναμία πρόβλεψης του χρόνου είσπραξης των πωλήσεων προς το δημόσιο καθώς και στην αβεβαιότητα του ύψους της αυτόματης επιστροφής υπέρβασης φαρμακευτικής δαπάνης από τις φαρμακευτικές εταιρείες προς τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. όπως θεσπίστηκε με τον νόμο 4052/1.3.2012 και ισχύει. Η εταιρεία επιδιώκει να ελαχιστοποιήσει τις πιθανές συνέπειες των παραπάνω στην ρευστότητα και στα αποτελέσματα της.

Η διαχείριση των κινδύνων πραγματοποιείται από τη Διοίκηση της Εταιρείας. Η Διοίκηση της Εταιρείας προσδιορίζει, αξιολογεί και λαμβάνει μέτρα με σκοπό την αντιστάθμιση όλων των χρηματοοικονομικών κινδύνων.

(α) Κίνδυνος αγοράς

Συναλλαγματικός κίνδυνος

Η Εταιρεία δεν αντιμετωπίζει συναλλαγματικό κίνδυνο, καθώς το σύνολο των συναλλαγών της είναι σε Ευρώ.

Κίνδυνος τιμής

Η Εταιρεία δεν εκτίθεται σε κίνδυνο τιμών.

Κίνδυνος ταμειακών ροών και κίνδυνος μεταβολών εύλογης αξίας λόγω μεταβολών των επιτοκίων

Η Εταιρεία δεν αντιμετωπίζει σημαντικό κίνδυνο επιτοκίων καθώς δεν διαθέτει σημαντικά τοκοφόρα κονδύλια ενεργητικού και υποχρεώσεων.

(β) Πιστωτικός κίνδυνος

Ο πιστωτικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος που προκαλεί ένα συμβαλλόμενο μέρος που συμμετέχει σε ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο σε ένα αντισυμβαλλόμενο μέρος μέσω της μη εκπλήρωσης μιας υποχρέωσής του. Ο πιστωτικός κίνδυνος προκύπτει από τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα που διακρατούνται στις τράπεζες και τις εμπορικές απαιτήσεις.

Η Εταιρεία δεν υπόκειται σε σημαντικό επίπεδο πιστωτικού κινδύνου, καθώς τα ταμειακά διαθέσιμα διατηρούνται κατά 95% (2021: 92%) σε μια και μόνο τράπεζα με υψηλή πιστοληπτική ικανότητα, όπως φαίνεται στον παρακάτω πίνακα:

Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα/ Moody's	31.12.2022	31.12.2021
A+	36.442.474	28.736.830
B+	1.602.375	2.212.086
BB-	35.482	230.851
B	79.671	980
Σύνολο	38.160.002	31.180.747

Οι πωλήσεις προς το Δημόσιο αποτελούν το 50% των εσόδων από πωλήσεις για το έτος 2022 (2021: 54%). Η εταιρεία εφαρμόζει πολιτικές με σκοπό να εξασφαλίσει ότι οι πωλήσεις πραγματοποιούνται με πελάτες που χαρακτηρίζονται από το κατάλληλο πιστοληπτικό ιστορικό. Η διοίκηση παρακολουθεί τακτικά την χρονολογική κατάταξη των εκκρεμών απαιτήσεων.

Η Εταιρεία διαχειρίζεται αποτελεσματικά το επίπεδο του πιστωτικού κινδύνου στον οποίο υπόκειται θέτοντας όρια στην έκθεσή της σε μεμονωμένα αντισυμβαλλόμενα μέρη και μέσω κάλυψης του πιστωτικού κινδύνου. Οι εν λόγω κίνδυνοι επανεξετάζονται περιοδικά και η Εταιρεία παρακολουθεί την πιστοληπτική ποιότητα των εμπορικών της απαιτήσεων σε συνεχή βάση. Τα υπόλοιπα των ταμειακών διαθεσίμων διατηρούνται σε πιστωτικά ιδρύματα εγκεκριμένα από τη μητρική που φέρουν αποδεκτή πιστωτική αξιολόγηση.

Οι απαιτήσεις από πελάτες αναλύονται ως ακολούθως, όσον αφορά τον πιστωτικό κίνδυνο:

Κατάταξη πιστωτικού κινδύνου	31.12.2022	31.12.2021
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που δεν είναι σε καθυστέρηση και δεν πληρούν τις συνθήκες διαγραφής	90.751.048	65.439.043
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που είναι σε καθυστέρηση και δεν πληρούν τις συνθήκες διαγραφής	5.861.979	3.881.790
Απομειωμένα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού	3.268.113	3.288.940
Προβλέψεις	(3.268.113)	(3.288.940)
Σύνολο Πελατών	96.613.027	69.320.833

Σημείωση: Το ποσό των προβλέψεων κρίνεται επαρκές, καθώς μέρος των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων της Εταιρείας, καλύπτεται από ασφάλιση πιστωτικού κινδύνου που έχει συναφθεί με ασφαλιστικές εταιρείες του εξωτερικού. Η φερεγγυότητα για το σύνολο των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων προκύπτει από εξωτερικές πιστωτικές αξιολογήσεις, όπως αυτές παρέχονται από συνεργαζόμενες εξειδικευμένες εταιρείες:

31 Δεκεμβρίου 2022	Σύνολο	B1-C2	D1-NT	Ελληνικό Δημόσιο (CCC)	Χωρίς Αξιολόγηση
Απαιτήσεις από Πελάτες	99.881.140	25.448.592	13.734.254	50.778.510	9.919.784

31 Δεκεμβρίου 2021	Σύνολο	B1-C2	D1-NT	Ελληνικό Δημόσιο (CCC)	Χωρίς Αξιολόγηση
Απαιτήσεις από Πελάτες	72.609.774	20.071.544	17.799.668	25.624.639	9.113.923

Σημείωση: Η ανάλυση της φερεγγυότητας των απαιτήσεων πελατών αφορά στο αρχικό ποσό Απαιτήσεων από πελάτες πριν την αφαίρεση της πρόβλεψης απομείωσης του καθώς και του συμψηφισμού του με υποχρεώσεις για Rebates και Clawback ύψους Ευρώ 49.312.348 (2021: Ευρώ 24.419.447).

Στην κατηγορία A1-A2 αξιολογούνται πελάτες με πολύ χαμηλό βαθμό πιστωτικού κινδύνου, στην κατηγορία B1-C2 οι πελάτες με χαμηλό έως και μέτριο βαθμό πιστωτικού κινδύνου και στην κατηγορία D1-NT όλοι οι πελάτες με υψηλό και πολύ υψηλό βαθμό πιστωτικού κινδύνου. Για την τελευταία κατηγορία η Εταιρεία αξιολογεί διαρκώς την πιστωτική της πολιτική και έχει σχηματίσει επαρκή πρόβλεψη επισφαλών απαιτήσεων.

Για πελάτες με ανοιχτό ποσό πιστώσεων που ανερχόταν σε Ευρώ 9.919.784 στις 31/12/2022 (2021: 9.113.923) δεν έχει διενεργηθεί αξιολόγηση από εξωτερικές εξειδικευμένες εταιρείες. Από το σύνολο των Ευρώ 9.919.784 το ποσό των Ευρώ 6.725.964 έχει εισπραχθεί μέχρι την σύνταξη των Χρηματοοικονομικών καταστάσεων της Εταιρείας και θεωρείται η κατάταξη του στην κατηγορία B1-C2 ενώ το υπόλοιπο ποσό που δεν έχει εισπραχθεί Ευρώ 3.193.820 θεωρείται στην κατηγορία D1-NT.

(γ) Κίνδυνος ρευστότητας

Η συνετή διαχείριση του κινδύνου ρευστότητας υποδεικνύει τη διατήρηση επαρκών ταμειακών διαθεσίμων, την διαθεσιμότητα χρηματοδότησης μέσω ενός ικανού ποσού εξασφαλισμένων πιστωτικών διευκολύνσεων και την ικανότητα για κλείσιμο των θέσεων στην αγορά. Οι συμβατικές υποχρεώσεις τις εταιρείες είναι πληρωτέες σε διάστημα μικρότερο του ενός έτους και αφορούν σε συναλλαγές με την μητρική εταιρεία. Η ρευστότητα της Εταιρείας παρακολουθείται σε συνεχή βάση από τη διοίκηση. Η λήξη των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων χρησιμοποιείται από την ανώτερη διοίκηση για τη διαχείριση του κινδύνου ρευστότητας. Επιπλέον η εταιρεία διατηρεί εξασφαλισμένες τραπεζικές πιστώσεις προς χρήση με εγγύηση της μητρικής εταιρείας. Η εταιρεία διατηρεί για την κάλυψη των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων της λογαριασμό με όριο υπερανάλιψης Ευρώ 10 εκ. στην τράπεζα CitiBank.

7.2 Διαχείριση κεφαλαίου

Οι στόχοι της Εταιρείας όσον αφορά τη διαχείριση του κεφαλαίου είναι να διασφαλίσει την ικανότητα της Εταιρείας να παραμένει σε συνεχιζόμενη δραστηριότητα με σκοπό να παράγει κέρδη για τους μετόχους και οφέλη για τα υπόλοιπα ενδιαφερόμενα μέρη και να διατηρήσει τη βέλτιστη κεφαλαιακή δομή ώστε να μειώσει το κόστος του κεφαλαίου. Προκειμένου να διατηρήσει ή να προσαρμόσει την κεφαλαιακή δομή, η Εταιρεία μπορεί να προσαρμόσει το ποσό των μερισμάτων που καταβάλλονται στους μετόχους, να επιστρέψει κεφάλαιο στους μετόχους ή να εκδώσει νέες μετοχές.

8. Ενδεχόμενες υποχρεώσεις και απαιτήσεις

Η Εταιρεία υπόκειται και ενδέχεται να συνεχίσει να υπόκειται σε νομικές διαδικασίες, συμπεριλαμβανομένων δικαστικών υποθέσεων και ερευνών που ανακύπτουν από καιρού εις καιρόν. Συνεπώς η Εταιρεία ενδέχεται να κληθεί να υποστεί επιπτώσεις οι οποίες δεν καλύπτονται από ασφαλιστικά συμβόλαια και θα μπορούσαν να επηρεάσουν τη λειτουργία και την φήμη της.

Οι δικαστικές υποθέσεις και έρευνες είναι εγγενώς μη προβλέψιμες και σε ορισμένες περιπτώσεις μπορεί να καταλήξουν σε δυσμενείς αποφάσεις ή συμβιβασμούς. Επομένως η Εταιρεία μπορεί να υποστεί αποφάσεις ή να εισέλθει σε συμβιβασμούς που μπορεί να έχουν σημαντικό αρνητικό αντίκτυπο στα οικονομικά αποτελέσματα ή τις χρηματοοικονομικές της ροές.

Τα τελευταία χρόνια, η Εταιρεία υπόκειται σε έρευνα των ελληνικών αρχών για αιτιάσεις περί ενδεχόμενων παράνομων πληρωμών σε επαγγελματίες υγείας, κυβερνητικούς και λοιπούς αξιωματούχους στην Ελλάδα από τις Ελληνικές αρχές.

Η Novartis συνεργάζεται πλήρως με τις αρμόδιες αρχές και παρέχει πληροφορίες σχετικά με τις ανωτέρω αιτιάσεις,

Οι εκκρεμείς έρευνες και οι πιο σημαντικές νομικές υποθέσεις της Εταιρείας κατά την 31 Δεκεμβρίου 2022 είναι οι ακόλουθες:

1. Η Ελληνική Επιτροπή Ανταγωνισμού έχει αποστείλει στην Εταιρεία από το 2021 ερωτηματολόγια για τον κλάδο των οφθαλμολογικών προϊόντων για την περίοδο 2008-2020. Η Εταιρεία έχει απαντήσει σταδιακά υποβάλλοντας τα αιτούμενα στοιχεία. Η τελευταία αποστολή στοιχείων έγινε εμπρόθεσμα τον Οκτώβριο 2023.

Τον Αύγουστο του 2023, η Ελληνική Επιτροπή Ανταγωνισμού ανακοίνωσε ότι κληρώθηκε η υπόθεση της Εταιρείας σε εισηγητή. Αναμένεται η θέση της Επιτροπής Ανταγωνισμού επί των υποβληθέντων στοιχείων με βάση την οποία η Διοίκηση θα είναι σε θέση να εκτιμήσει την τυχόν ύπαρξη ή μη, κάποιας νομικής υποχρέωσης.

2. Στις 17 Ιουνίου 2022 το Ελληνικό Δημόσιο κατέθεσε αγωγή κατά της Novartis ύψους 214 εκατ. ευρώ για ηθική βλάβη επί τη βάση του εξωδικαστικού συμβιβασμού που υπέγραψε η εταιρεία με το υπουργείο δικαιοσύνης των ΗΠΑ τον Ιούνιο του 2020. Η αγωγή κοινοποιήθηκε στη Novartis Hellas στις 22 Ιουνίου 2022. Με την από 29 Μαρτίου 2023 παρεμπίπτουσα αγωγή το Ελληνικό Δημόσιο απαιτεί και τους νόμιμους τόκους της ως άνω αγωγής. Στις 26 Οκτωβρίου 2023 συζητήθηκε στο Πολυμελές Πρωτοδικείο Αθηνών η πρώτη αγωγή του Ελληνικού Δημοσίου και αναμένεται ο προσδιορισμός δικασίμου για τη δεύτερη.

Οι ανωτέρω έρευνες και νομικές υποθέσεις είναι σε αρχικό στάδιο.

Η διοίκηση αξιολόγησε τις πιθανές επιπτώσεις κατά την 31 Δεκεμβρίου 2022 με βάση τις εξελίξεις στην κάθε υπόθεση και τις απόψεις των νομικών της συμβούλων και δεν αναμένει κάποια σημαντική επίπτωση στις χρηματοοικονομικές της καταστάσεις.

8. ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ – ΟΡΓΑΝΩΣΗ

8.1 Αριθμός προσωπικού

Η Novartis Hellas υιοθετεί μια νέα ευέλικτη δομή στην επιχειρησιακή μονάδα των Φαρμακευτικών προϊόντων για να βελτιστοποιήσει την λειτουργία και βιώσιμη ανάπτυξή της στον ταχύτατα μεταβαλλόμενο κλάδο της υγειονομικής περίθαλψης. Η δομή σχεδιάστηκε με βάση τις εξελίξεις στο προϊόντικό μας χαρτοφυλάκιο, ώστε να ανταποκρινόμαστε ταχύτερα στις ανάγκες των ασθενών, των επαγγελματιών υγείας και του εθνικού συστήματος υγείας (με καινοτόμες θεραπευτικές λύσεις). Υλοποιούμε την αλλαγή με σεβασμό και κοινωνικά υπεύθυνο τρόπο για τους ανθρώπους μας. Η δέσμευσή μας στην χώρα και στους Έλληνες ασθενείς παραμένει σταθερή.

Ο αριθμός του προσωπικού κατά την 31.12.2022 και 31.12.2021 αναλύεται ως εξής:

	2022	2021
Αριθμός Εργαζομένων	314	325

Το εργασιακό περιβάλλον αποτελεί προτεραιότητα της διοίκησης της εταιρείας. Η εταιρεία λειτουργεί σε απόλυτη εναρμόνιση με όλους τους εργασιακούς νόμους και κανονισμούς και παρέχει στους εργαζομένους επιπλέον παροχές σύμφωνα με τις πολιτικές του ομίλου Novartis στο εξωτερικό (π.χ. πρόγραμμα έκτακτων αμοιβών, ασφαλιστικό πρόγραμμα συνταξιοδότησης και υγείας).

9. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΤΟ ΤΟΜΕΑ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ.

Η εταιρεία διεξάγει κλινικές μελέτες με την άδεια του ΕΟΦ και σε συνεργασία με Ερευνητές Νοσοκομείων. Οι μελέτες αυτές μπορούν να έχουν διάρκεια 3-4 έτη και ο ενδεικτικός αριθμός τους για το 2022 ήταν 83 μελέτες.

11. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ – ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΥΠΕΘΥΝΟΤΗΤΑ

Η εταιρεία λειτουργεί με βάση όλους τους περιβαλλοντικούς νόμους και κανονισμούς που ισχύουν στην Ελληνική επικράτεια τόσο κατά την αποθήκευση, καταστροφή όσο και κατά την μεταφορά των εμπορευμάτων στους πελάτες της. Κατά την διάρκεια της χρήσης αποδόθηκαν εισφορές στην Ελληνική Εταιρεία Αξιοποίησης Ανακύκλωσης και σε εταιρείες που χρησιμοποιήθηκαν για την ασφαλή ανακύκλωση ή καταστροφή σκευασμάτων που ανήλθαν σε περίπου Ευρώ 30 χιλ.

Στον τομέα της Εταιρικής Υπευθυνότητας, η Novartis Hellas εντός του 2022 εστίασε τις δράσεις της στους τομείς:

Εργαζόμενοι: στην εταιρεία το ποσοστό των γυναικών στο σύνολο των εργαζομένων ανήλθε στο 62%, το μοντέλο εργασίας των εργαζομένων ήταν υβριδικό.

Ενώ επενδύοντας στη βελτίωση και εκπαίδευση των εργαζομένων, πραγματοποιήθηκαν > 21.500 ώρες επιμόρφωσης. Επίσης, όλες οι πολιτικές της Novartis Hellas, συμπεριλαμβανομένων αυτών που σχετίζονται με την πρόσληψη, την προώθηση και την κατάρτιση του ανθρώπινου δυναμικού, στηρίζονται στην προώθηση της διαφορετικότητας και την καταπολέμηση των διακρίσεων.

Περιβάλλον: Η βασική αποστολή της Novartis είναι να βοηθά τους ανθρώπους να ζουν περισσότερο και καλύτερα. Καθώς η υγεία του πλανήτη, συνδέεται άμεσα με την υγεία των ανθρώπων, υλοποιεί διεθνώς ολοκληρωμένα προγράμματα μείωσης του περιβαλλοντικού της αποτυπώματος και εστιάζει σε 3 κύριες περιοχές με σημαντικές επιπτώσεις: ενέργεια/κλίμα, νερό & απόβλητα. Με δέσμευση για ουδέτερο αποτύπωμα άνθρακα, νερού, πλαστικού μέχρι το 2030, η εταιρεία στην Ελλάδα έχει απομακρύνει τα πλαστικά μιας χρήσης από τις εγκαταστάσεις της, εξαιρούνται αυτά που σχετίζονται με τμήματα, όπως η Παραγωγή και η Έρευνα & Ανάπτυξη και συνεχίζει τη διαδικασία ανανέωσης του στόλου των εταιρικών αυτοκινήτων της, με μοντέλα με χαμηλότερες εκπομπές ρύπων και σύγχρονη τεχνολογία.

Επίσης η εταιρεία προχώρησε με τη συνεργασία της ΜΚΟ «Οργάνωση Γη» στην αποκατάσταση περιοχών του Κρουονερίου και της Δροσοπηγής στην Αττική, που είχαν πληγεί από τις δασικές πυρκαγιές το καλοκαίρι του 2021.

Η συνεργασία αφορούσε σε έργα ανάπλασης & αποκατάστασης, δράσεων περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης των κατοίκων και εθελοντισμού των εργαζομένων της εταιρείας. Η πρωτοβουλία εντάσσεται στο πλαίσιο των γενικότερων δεσμεύσεων που θέτει η εταιρεία σε παγκόσμιο επίπεδο για την περιβαλλοντική βιωσιμότητα.

Συγκεκριμένα έγινε αποκατάσταση της πετρόχτιστης βρύσης και του περιβάλλοντα χώρου στη Δροσοπηγή καθώς και συγκεκριμένης περιοχής στο Κρυονέρι με ανάλογη μελέτη, υδροδότηση και φύτευση περισσότερων από 1300 δέντρων, θάμνων και ποών συνολικά. Επιπλέον, >60 εργαζόμενοι της Novartis Hellas προσέφεραν εθελοντική εργασία για την αποκατάσταση πρανούς στο Κρυονέρι με στόχο την αντιδιαβρωτική και αντιπλημμυρική θωράκιση που έχει ανάγκη η περιοχή, τη φυσική αναγέννηση του δάσους και την προστασία της παρακείμενης παιδικής χαράς στο Κρυονέρι.

Ασθενείς: Συνεργασία με 15 ενώσεις ασθενών το 2022 για τη συνδημιουργία >10 προγραμμάτων

Το 2022 η Novartis Hellas υλοποίησε σε συνεργασία με το Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο της Μαδρίτης, το Πρόγραμμα Ενδυνάμωσης Ενώσεων Ασθενών, το οποίο απευθύνεται σε εκπροσώπους ασθενών και έχει ως στόχο την ανάπτυξη των δεξιοτήτων και τη βελτίωση των γνώσεών τους, ώστε να υποστηρίξουν πιο αποδοτικά τη λειτουργία των συλλόγων τους. Συνολικά συμμετείχαν 20 εκπρόσωποι από 14 Ενώσεις Ασθενών, με το 92% των συμμετεχόντων να δηλώνουν απόλυτα ικανοποιημένοι από την ποιότητα εκπαίδευσης που τους προσφέρθηκε.

Επιπλέον, το πρόγραμμα για την ολιστική υποστήριξη των γυναικών με καρκίνο μαστού «Είσαι γυναίκα. Είσαι δύναμη!» υπό την αιγίδα της Εταιρείας Ογκολόγων - Παθολόγων Ελλάδας (Ε.Ο.Π.Ε.) και με την υποστήριξη των Συλλόγων «Άλμα Ζωής» συμπλήρωσε περισσότερες από 430 εγγραφές το 2022.

Κοινωνία: στο πλαίσιο της στρατηγικής υποστήριξης νέων ταλέντων και του προγράμματος εταιρικής υπευθυνότητας «Ανοιχτά Φτερά», η εταιρεία υποστήριξε το Ready for Work @ Life Sciences, το οποίο υλοποιήθηκε από τον οργανισμό Women on Top. Πρόκειται για ένα πρόγραμμα δεξιοτήτων απασχολησιμότητας για νέες γυναίκες που αναζητούν εργασία και πρόκειται να αποφοιτήσουν ή έχουν ήδη αποφοιτήσει από σχολές STEM και Επιστημών Υγείας (π.χ. Φαρμακευτική/ Φαρμακολογία, Ιατρική, Βιολογία).

Οι γυναίκες που συμμετείχαν στο πρόγραμμα είχαν τη δυνατότητα να αναπτύξουν δεξιότητες, να έρθουν σε επαφή με νέες μεθόδους και να αποκτήσουν τα κατάλληλα εργαλεία για να έρθουν ένα βήμα πιο κοντά στα επαγγελματικά τους όνειρα. Συνολικά έγιναν 50 αιτήσεις και επιλέχθηκαν 31 γυναίκες να λάβουν μέρος, με τις συμμετέχουσες να εξοπλίζονται με πολύτιμα εφόδια, δεξιότητες και τη δικτύωση που χρειάζονται με στόχο να δημιουργήσουν για τον εαυτό τους μια καριέρα με απαιτήσεις αλλά και ανταμοιβές.

Η εταιρεία διακρίθηκε για τις επιδόσεις της σε θέματα ESG & EKE με παρουσία σε υψηλές θέσεις σημαντικών δεικτών & βραβεία όπως:

Πλατινένια διάκριση-δείκτης CRI

Top employer-Ελλάδα 2022

11. ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΤΟΥ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ.

Στο έτος 2023 η παγκόσμια οικονομία επηρεάζεται από την αβεβαιότητα που σχετίζεται τόσο με την πιο πρόσφατη πολεμική διένεξη μεταξύ των χωρών της Ρωσίας και της Ουκρανίας όσο και με τη σύρραξη στη περιοχή της Παλαιστίνης . Οι αυξανόμενες πληθωριστικές πιέσεις αλλά και οι δυσκολίες που αντιμετωπίζει η εφοδιαστική αλυσίδα παγκοσμίως, ως αποτέλεσμα των προβλημάτων στην παραγωγή και μεταφορά προϊόντων, καθώς και η άνοδος των τιμών του φυσικού αερίου και της ηλεκτρικής ενέργειας, στο βαθμό που διατηρηθεί το 2023, ενδέχεται να αποτελέσουν αξιοσημείωτους ανασταλτικούς παράγοντες για τις βραχυπρόθεσμες προοπτικές της ζώνης του ευρώ και όχι μόνον.

Παρ'όλα αυτά η Διοίκηση εκτιμά διαρκώς την κατάσταση και τις πιθανές επιπτώσεις της, προκειμένου να διασφαλίσει ότι λαμβάνονται έγκαιρα όλα τα αναγκαία και δυνατά μέτρα και ενέργειες για την ελαχιστοποίηση τυχόν επιπτώσεων στις δραστηριότητες της Εταιρείας.

Αξίζει να σημειωθεί ότι το 2023 η εταιρεία αποφάσισε την απόσχιση του κλάδου των Γενοσήμων και Βιομοειδών, της Sandoz, σε παγκόσμιο επίπεδο, όπου στην Ελλάδα θα λάβει χώρα το 2024.

Επίσης, η εταιρεία σκοπεύει να προχωρήσει σε συμψηφισμό των Συσσωρευμένων ζημιών εις νέον με το μετοχικό της κεφάλαιο.

Πέραν των ανωτέρω, κατά το χρονικό διάστημα που παρήλθε από την ημερομηνία λήξεως της χρήσεως μέχρι την υποβολή της παρούσας δεν συνέβησαν γεγονότα σημαντικά που να επηρεάζουν σημαντικά την περιουσιακή διάρθρωση και τη χρηματοοικονομική θέση της εταιρείας και στα οποία επιβάλλεται αναφορά από τα Δ.Π.Χ.Α.

12. ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ

Κατόπιν των ανωτέρω εκτεθέντων, το Διοικητικό Συμβούλιο εισηγείται στην Γενική Συνέλευση των Μετόχων την έγκριση όλων των θεμάτων της ημερησίας διατάξεως, ειδικότερα δε των χρηματοοικονομικών καταστάσεων (Ισολογισμού κλπ), της Εκθέσεως του Διοικητικού Συμβουλίου και των Ελεγκτών, επί των χρηματοοικονομικών καταστάσεων και την απαλλαγή των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και των Ελεγκτών από οποιαδήποτε ευθύνης καθώς επίσης και της επικύρωσης των πεπραγμένων του Διοικητικού Συμβουλίου κατά την διάρκεια της παρελθούσης εταιρικής χρήσεως.

Το Διοικητικό Συμβούλιο εισηγείται επίσης την εκλογή ενός τακτικού Ορκωτού Ελεγκτού και ενός αναπληρωματικού για την χρήση 2022.

Τέλος το Διοικητικό Συμβούλιο εισηγείται την μη διανομή μερίσματος στον μοναδικό μέτοχο της εταιρείας κατά την χρήση 2022 λόγω αρνητικών αποτελεσμάτων εις νέον.

Το Διοικητικό Συμβούλιο επιθυμεί να διαβεβαιώσει την Γενική Συνέλευση των Μετόχων ότι θα προβεί σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες ώστε να συνεχιστεί η απρόσκοπτη συνέχιση της δραστηριότητας της εταιρείας παρά το συνεχώς μεταβαλλόμενο και δυσχερές οικονομικό περιβάλλον.

Μεταμόρφωση, 17 Νοεμβρίου 2023

Ο Πρόεδρος & Διευθύνων
Σύμβουλος

Τα μέλη

Κων/νος Παπαγιάννης

Nicolas Thiriet

Δέσποινα Νικολαΐδου